KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose metams $5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 5 | SOUTH BOSTON, MASS., SAUSIO (JANUARY) 31 1962 | 57-TIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071 | Second-class postage paid at Boston, Massachusetts | Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

Amerikos Valst. Konferencija Urugvajuje Eina Prie Galo

Amerikos Respublikos Baigia Tartis Dėl Kubos Komunizmo; Numatoma Priimti Rezoliuciją Daug Švelnesnę, Negu JAV Norėtų; Bus Paskelbta, Kad Castro Komunizmas Yra Nesuderinamas Su Amerikos Valstybių Sistema.

Amerikos respublikų konferencija Urugvajuje, Montevideo priemiestyje Punta Dei Este, eina prie galo.

Visą pereitą savaitę užsienių reikalų ministeriai aptarė Kubos klausimą, dalyvaujant ir Kubos delegacijai, bet aiškaus, griežto ir vieningo nusistatymo iki šios savaitės pradžios dar neprieita. Einama prie kompromiso. Laukiama, kad Amerikos Valstybių Organizacija pasisakys, jog komunistinis režimas Kuboje yra nesuderinamas su Amerikos valstybių sistema; bus nutarta pašalinti Kubą iš kai kurių visas Amerikos respublikas atstovaujančių komisiju, kaip bendro gynimosi ir kitų.

Pažanga kovoje prieš įsimetusį bolševizmo vėžį Amerikos kontinente bus padaryta, bet aiškaus nusistatymo pašalinti vienu ar kitu būdu Castro apgaulingą valdžią nebus nutarta.

Lyg tyčia, Amerikos respublikų atstovams posėdžiaujant Urugvajuje, Maskvos dienraštis "Pravda" šį pirmadienį paskelbė pasikalbėjimą su Kubos diktatoriu Castro, kuriame Castro pripažįsta, kad tiktai Sovietų Sąjungos pagalba padėjo Kubos komunistams išsilaikyti valdžioje. Be Maskvos paramos ta vyriausybė Kuboje būtų nugriuvusi. Tuo Kubos Castro pats pripažino, kad jis yra Maskvos išlaikomas šašas Amerikos respublikų pašonėje.

Amerikos delegacija Punta Del Este konferencijoje baukštosi, kad konferencijos nutarimai gali atrodyti Amerikos visuomenei mažai reikšmingi ir todėl kongrese gal sustiprėti opozicija prieš davimą paramos Lotynų Amerikos kraštams, kaip tai buvo sutarta seniau.

NEPAPRASTAS SAULĖS UŽTEMIMAS, PLANETOS

Sekmadienį, vasario 5 d. bus visiškas saulės užtemimas, bet jis bus matomas tik Pacifiko vandenyno srityje. Užtemimas bus tuo nepapratas, kad saulei užtemus toje pat dangaus srityje bus matomos netoli viena kitos penkios planetos—Merkurijus, Venera, Marsas, Jupiteris ir Saturnas.

Saulės užtemimas prasidės vasario 5 ir pasibaigs vasario 4. Keistą? Visai ne ir tai nėra klaida, saulės užtemimo juosta apžergia internacionalinę datos liniją, todėl prasidės 5-tą, o baigsis vasario 4-tą!

Sovietai Tarsis Apie Žemės Ūkio Ligas

Sovietijoj komunistų partijos centro komiteto posėdis šaukiamas kovo 5 d. Jame būsią svarstomi žemės ūkio produkcijos kėlimo klausimai.

Prieš kelis metus Chruščiovas žadėjo Sovietijos gyventojams, kad "po metų kitų" gyvenimas pagerės, rusai pasivys amerikiečius žemės ūkio produktų gamyboje ir visi Sovietijos gyventojai atsikvėps lengviau.

Atėjo ir praėjo žadėti terminai, o Nikita vis dar tebesimurdo žemės ūkio gamybos painiavose, mėsos vis dar nėra, kiek reikėtų, nėra nė pieno su sviestu, nėra nė kitų žemės ūkio produktų.

Tuos trūkumus ir nesugebėjimą pakelti žemės ūkio našumą komunistai ir svarstys savo partijos c. k. posėdyje. Kokius naujus "kelius" ar šuntakius suras partijos centro komitetas, pamatysime kovo mėnesį.

SOVIETAI STIPRINA BEZBOŽNIKŲ VEIKLĄ

Sovietų Sąjungoje pastaruoju laiku vėl sustiprinta antireliginė propaganda.

Komunistai tvirtina, kad religija yra tik praeities palikimas ir komunistų valdyme turėtų išnykti. Bet tikinčiųjų žmonių skaičius ir Rusijoj vis dar yra didelis, todėl komunistai ir stiprina valdiškų bezbožnikų organizacijų veiklą.

KELIA BYLĄ

Aktorius Van Johnson kelia bylą teatro vadovybei už apsileidimą, dėl kurio jis susižeidė savo pirštą. Johnson vaidina vaidmenį "The Music Man".

LAUKIA PAKILTI IR SKRISTI APLINK ŽEMĘ

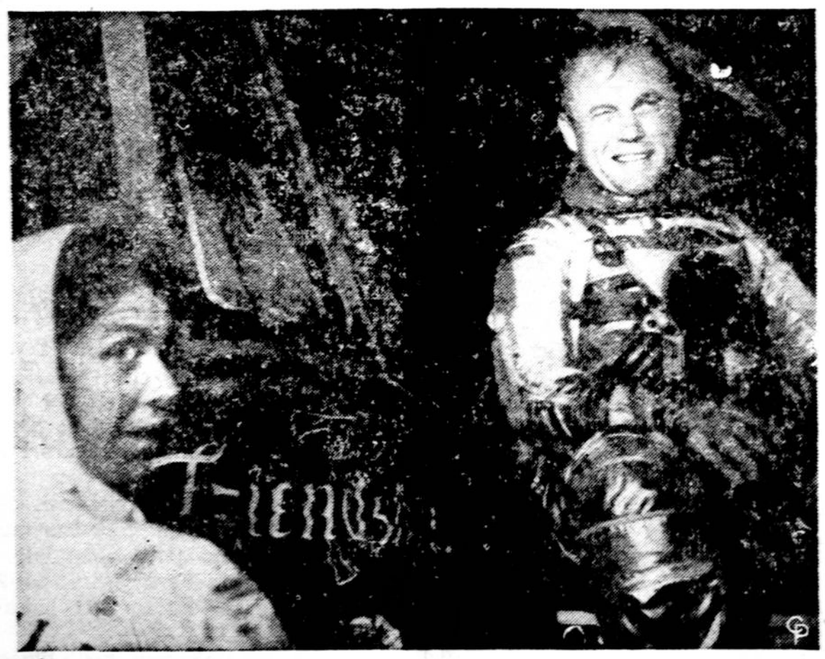

Astronautas John H. Glenn, 40 metų, atro do, mirkčioja gražiai merginai, o iš tikrųjų jis sėdi "Friendship 7" kabinoje, kurio je skris aplink žemę ir mirkčioja karštos saulės kaitinamas. Astronauto kelionė bu vo keletą kartų atidėliojama.

Raketa Į Mėnulį Pataikė Pro Šalį

Praeitą penktadienį Amerikos mokslininkai paleido virš 700 svarų raketą į mėnulį. Raketoje buvo daug instrumentų ir televizijos aparatas mėnulio paviršiui fotografuoti. Bet paleista raketa skrido perdaug greitai ir nepataikė į mėnulį, ji pralėkė pro mėnulį 26,000 mylių atstume. Dėl savo pozicijos raketa negalėjo nė fotografuoti mėnulio paviršiaus, kaip buvo tikimasi.

Dabar į mėnulį nepataikiusi raketa nulėkė į erdvę ir pasidarys saulės satelitas.

Amerikos mokslininkai jau ruošia kitą raketą, kuri bus taikoma į mėnulį.

Pereitą savaitę turėjo būti iššautas į erdvę astronoutas Glenn, bet dėl netikusio oro jo kelionę aplink žemę atidėta šiai savaitei.

Automacija Pakeis Socialinę Santvarką

Mokslininkas Donald N. Michael paruošė pranešimą „demokratinių institucijų studijų centrui" apie automacijos ir komputerių įtaką į mūsų gyvenimą. Pagal jo samprotavimą, mašinos gali pavaduoti žmones prie kitų mašinų ir net gali atlikti tam tikrą "galvojimo" darbą, bet kartu naudojimas tų naujausių mašinų ir komputerių gresia panaikinti esamąją kraštę socialinę tvarką. Mat automacija gali atimti darbą daugybei žmonių, o tas reiškia, kad visas gyvenimas teks kitaip tvarkyti. Gal jau nebetoli laikas, kad vyriausybė turės organizuoti viešuosius darbus bedarbiams, kurie netenka ir neteks darbo dėl automacijos, todėl kapitalistinė sistema turės pasikeisti ar bus pakeista.

JT Svarstys Ir Vėl Kongo Klausimą

Sovietų Rusija pareikalavo, kad Jungtinių Tautų saugumo taryba susirinktų aptarti Katangos baltųjų samdinių karių klausimą.

Kitos valstybės mano, jog šiuo tarpu JT saugumo taryba neturi ką svarstyti Kongo reikaluose, nes senesnieji nutarimai yra vykdomi, bet komunistai tikisi kiek pažvejoti drumstame Kongo vandenyje.

Ypatingai komunistai rodo susirūpinimo dėl Gizengos arešto ir jie sako, kad Gizengą gali ištikti toks pat likimas, koks ištiko Lumumbą, kuris buvo nužudytas kažkur Katangoje.

Kongo vyriausybės vadas Adula protestuoja prieš JT saugumo tarybos sušaukimą, jis mano, kad toks saugumo tarybos posėdis yra nereikalingas ir gali tik įnešti netikrumą į Kongo klausimą.

JT saugumo tarybos posėdis įvyksta šį antradienį, bet abejojama, ar jis ką nutars.

Astrologai Gasdina Indijos Gyventojus

Astrologai Indijoje pranašauja visokias nelaimes dėl to, kad visos planetos "susibėgsiančios" ar prisiartins viena prie kitos šios savaitės gale. Esą, toks planetų susibūrimas buvęs prieš kelis tūkstančius metų ir tada Indija labai nukentėjusi dėl karo. Kokia nors panaši nelaimė ištiksianti ir dabar Indiją, bent taip astrologai spėja.

Indijos vadas Nehru pasityčiojo iš visų pranašų, kurie tariasi žiną, jog žemę ištiks didelės nelaimės. Bet pranašai dėl to neperstoja krunksėti ir pranašauti visokias nelaimes.

Ar Vokiečiai Gaus Atominių Ginklų?

Sovietų Sąjunga painformavo Ameriką, kad ji norėtų kalbėtis ne tik apie Berlyną, bet ir apie vakarinės Vokietijos ginklavimąsi atominiais ginklais. Rusai, lenkai, čechai ir kiti kraštai norėtų, kad Amerika susitartų su Maskva neduoti atominių ginklų vokiečių kariuomenei. Rusai tą klausimą nori sujungti su Berlyno derybomis, kai tos derybos bus pradėtos kada nors.

Vokietijos ginklavimasis rusams labai rūpi, nes šiuo metu vokiečių armija NATO karo pajėgose yra pati stipriausia iš visų kitų sąjungininkų, o jei ta armija turėtų atominių ginklų, ko vokieciai vienaip vien reikalauja, ji būtų didelė karo pajėga.

IRANAS SKUNDŽIASI

Irano (Persijos) vyriausybė skundžiasi, kad Sovietų Rusija savo nepaliaujama propaganda ir kurstymų prieš Irano valdžią suklaidino dalį studentų, kurie komunistų raginami suruošė prieš vyriausybę eilę demonstracijų. Riaušės buvo numalšintos, bet kurstymas iš Sovietų Rusijos radijo stočių vyksta toliau.

NAUJAS CHRUŠČIOVO POSŪKIS FARMOSE?

Vakarų laikraštininkai iš Maskvos praneša, kad Nikita Chruščiov planuoja naują žemės ūkio perorganizavimą. Esą, kolchozams ir sovchozams bus duota daugiau savarankumo žemės ūkio technikoje. Planuotojai nustatys tik, kiek jie maisto produktų iš žemės dirbėjų nori, o patys kolchozų ir sovchozų vadovai spręs kokiu būdu uždėtą pareigą atlikti ir gamybą padidinti.

Italijos Krikšč. Demokratai Svarsto S-gą Su Socialistais

Italijos Krikščionių Demokratų Partija Linksta Susitarti Su Kairiaisiais (Pietro Nenni) Socialistais Dėl Socialinių Reformų; K. D. Partijos Kongrese Dėl To Reikalo Eina Karšti Ginčai; Atrodo, Jog Derybos Su Socialistais Bus Vedamos.

Pereitą šeštadienį susirinko Italijos valdančioji krikščionių demokratų partija į kongresą ir per penkias dienas svarstys tolimesnį savo politikos kelią.

Svarbiausias klausimas, kurį krikščionys demokratai turi išspręsti, yra bendradarbiavimas su Italijos socialistų partija, kuriai vadovauja Pietro Nenni. Dar neseniai kairiųjų socialistų partija gana ankštai bendradarbiavo su komunistais ir todėl apie tos partijos traukimą į vyriausybę negalėjo būti kalbos. Bet po Stalino pomirtinio nuvainikavimo ir jo valdymo žiaurumų atidengimą Italijos socialistai nutraukė ryšius su komunistais ir todėl su jais susitarimas dėl įvairių reformų ir socialinės įstatymdavystės gerinimo pasidarė galima. Krikščionys demokratai yra linkę daryti bandymą, nes ir jų partijos eilėse irgi yra griežtesnių reformų šalininkų.

Italų krikščionių demokratų kongresas vyksta audringoj nuotaikoj. Dešinioji kongreso dalis piestu stoja prieš bet kokias derybas su (Nenni vedamais) socialistais, nors partija jau ilgas laikas bendradarbiauja su Italijos socialdemokratais.

Alžerijos Teroras Eina Vis Piktyn

Alžerijoj teroristai vis atviriau pradeda šeimininkauti. Prancūzų "slaptosios armijos organizacija" keliuose didmiesčiuose yra tikrasis padėties šeimininkas, ji įsako, kada sterikuoti, ji nustato net valandas, kada gyventojai gali išeiti į gatves, jos žmonės šaudo ne tik arabus, bet ir prancūzus, kuriuos skaito sau neištikimus ar gen. de Gaulle politikos šalininkais.

Arabai iš savo pusės irgi tęsia terorą ir dėl to nemažai žmonių zūva.

"Slaptoji armijos organizacija" sumobilizavo kelias dešimtis tūkstančių vyrų iš Alžerijos europiečių tarpo ir skelbia, kad ji žut būt išlaikys tą kraštą prancūzišką.

STREIKAS LONDONE

Londono didmiestyje Anglijoje susisiekimo priemonių darbininkai išėjo į vienos dienos streiką šį pirmadienį. Sustojo požeminiai ir priemiesčių traukiniai, tik autobusai nestreikavo.

Dėl susisiekimo priemonių sustojimo miesto gatvėse pasidarė nepaprastas susikimšimas automobilių.

Šį pirmadienį buvo pirmas toks streikas Londone. Požeminių traukinių darbininkai ir tarnautojai sako, kad jie streikuos kiekvieną pirmadienį, iki jiems bus pakelti uždarbiai.

SPAUDŽIA RANKĄ

Prezidentas John Kennedy spaudžia New Yorko miesto majoro Wagnerio ranką, atvykęs ten kalbėtis Jungtinių Tautų organizacijos reikalais su jos laikiniu generaliniu sekretorium U Tant.

MONAKA SUSIPYKO SU PRANCŪZŲ VALDŽIA

Monako kunigaikštis Rainier piktai susibarė su Prancūzijos įgaliotu savo vyriausybės nariu. Sako, kunigaikštis necenzūriškais žodžiais išplūdęs Prancūzijos skirtą jo valdžios ministerį ir pačią Prancūziją.

Vėliau Monako kunigaikštis paskelbė, kad jis turėjęs nesusipratimą su vienu savo valdžios pareigūnu, bet su Prancūzija jo santykiai esą ir liksią kogeriausi.

Prancūzija yra Monako kunigaikštystės globėja ir skiria vieną ministerį į Monako vyriausybę. Su tuo ministeriu kunigaikštis ir susipešė.

MŪSŲ KALENDORIUS

Keleivio Kalendorius 1962 metams, dėl įvairių kliūčių, dar nėra baigtas spausdinti. Mūsų skaitytojų prašome dar trupučiuką kantrybės ir kalendorius bus pasiųstas užsisakiusiems. Kalendoriaus raštai, eilės, informacijos nepasensta, todėl skaitytojai nedaug nuostolių teturės. Visus kviečiame kalendorių užsisakyti.

Vaduotojai iš dešinės

Amerikoje visada buvo ir ypač dabar priviso nemažai "kovotojų prieš komunizmą," kurie didžiausią komunizmo pavojų mato krašto viduje ir prieš jį traukia į kovą išskėstomis būrėmis. Pavojus iš sovietiško išpurpusio komunizmo dešiniesiems "antikomunistams" atrodo tik vaikų žaislas, jei viduje padaryti gerą tvarką ir visus tariamus komunistus ir jų daugiau ar mažiau pasislėpusius talkininkus paimti už pakarpos ir gerai papurtinti.

Miręs senatorius McCarthy prieš desėtką metų staiga pagarsėjo tuo, kad per vieną radijo stotį nei iš šio, nei iš to paskelbė turįs savo rankoje sąrašą 250 komunistų, kurie tarnauja valstybės departamente. Vėliau senatorius komunistų skaičių valstybės departamente sumažino iki 81, bet jo mestas į kudrą akmuo sukėlė didelio susidomėjimo ir pats senatorius iš nieko pasidarė dideliu vadu antikomunistinėje kovoje prie vidaus priešų. Panašiai siekia garso ir įtakos ir dabartiniai kovotojai prieš komunizmo pavojų krašto viduje—jie kiekviename palovyje suranda pasislėpusių komunistų ir galybę jų talkininkų, ar "kriptokomunistų" tiek fed. vyriausybėje, tiek valstijų valdžiose, kaip ir savivaldybėse. Visa socialinė įstatymdavystė tiems kovotojams prieš komunizmą, yra komunistų ar jų užsimaskavusių agentų ir talkininkų darbas, visas darbininkų judėjimas taip pat yra užsimaskavusių ar net atvirų komunistų pagimdytas. Viena iš tokių "antikomunistinių" organizacijų, John Birch Draugija, užsispyrusiai reikalauja patraukti teismo atsakomybėn aukščiausio teismo pirmininką Earl Warren, o tos draugijos kūrėjas ir vadas į "samoningų komunistų agentų" skaičių įskaito ir buvusį prezidentą gen. Eisenhowerį ir galybę kitų Amerikos vadų. Savo "programoj tos draugijos vadas numato net pašalinti pajamų mokestį, kuris kai kuriems pasiturintiems žmonėms stovi kaip kaulas gerklėje, o todėl tas mokestis jiems atrodo "komunistų" išmislas, sugalvotas geriems amerikonams išmelžti ir paruošti čia dirvą bolševikiškai tvarkai.

Amerikos gyvenime antidemokratiniai sąjūdžiai, nėra naujiena. Jų tradicijos siekia 1852-1860 metų, kada čia "tėvynę gelbėjo" anų laikų Birch draugijos proseneliai ir šaukė kraštą gelbėti nuo demokratijos, nuo katalikų, sveturgimių ir kitokių "netikusių" gaivalų. "Lunatic fringe" dešinėj čia ir vėliau reiškėsi ir dagyveno iki mūsų laikų, kada "šaltojo karo" aklas maišas daug žmonių pastūmėjo ieškoti radikališkos išeities "sutvarkant vidaus priešus," o tie "vidaus priešai," pagal skonį, gali būti arba demokratai, arba pažangesni republikonai, arba darbininkų judėjimas, arba žydai, arba socialistai, arba liberalai ir daug, daug kitų "tėvynės priešų."

Seniau antidemokratiniai sąjūdžiai Amerikoje veik visada į "tėvynės priešų" skaičių įtraukdavo ir katalikus, nes naujųjų ateivių daugumas buvo katalikai ir "tikrųjų" amerikiečių akyse jie buvo trefni. Bet tie laikai praėjo, dabar visokių antidemokratinių sąjūdžių pirmose eilėse matosi nemažai katalikų, o Bostono arkivyskupas Cushing gerais žodžiais atsiliepė apie John Birch Draugijos vadą, gi kiti bažnyčios pareigūnai aktingai reiškėsi McCarthy ir reiškiasi dabar įvairiuose fašistiniuose sąjūdžiuose.

Kur reakcija kvepia, ten ir mūsų lietuviški reakcininkai negali iškęsti savo nagų neprikišę. Atsiranda inžinierių ir vienuolių, voldemarininkų ir smetonininkų, kurie norėtų įsijungti ar jau ir isijungia į vietinių "antikomunistų" ir antidemokratinį sąjūdį ir seka pasakas, kad tai mūsų kelias ir Lietuvai vaduoti. Vienuolių "Darbininke" teko matyti besimeldžiančio Salazaro paveikslą, matyti, pranciškonai ir jų samdomi gudrūs inteligentai svajoja apie salazarinę ateitį Lietuvai, o kiti, dar praeityje ragavę Smetonos diktatūros malonumų, tikisi grįžtant palaimintus Antano laikus.

Kalbama, kad šių metų rudens rinkimai Amerikoje parodysią, kiek fašistinės grupės turi įtakos krašte ir jau išeinant iš to jų veikla bus kreipiama arba į legališką kopimą į vyriausybę, arba į perversminę veiklą. Lietuviški fašistinių grupių prieplakos, be abejonės, eis "petis į petį" su juodąją reakciją ir iš to mes savo politinius lunatikus turėsime progos dar geriau pažinti.

ŠITAIP ŠAIPĖSI IŠ PRŪSEIKOS

Dabar komunistai visokiomis gaidomis garbina mirusį Leoną Prūseiką, bet buvo laikai, kada jis buvo "nuslydęs" nuo "generalinės" linijos ir atkakliai kovojo su Maskvai ištikimaisiais. Tada maskviniai jį visaip dergė ir iš jo šaipėsi. Čia dedame vieną anuo metu "Laisvėj" spausdintą karikatūrą. Tačiau Leonas, neturėdamas tvirtų principų, po kurio laiko "dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto" sugrįžo į maskvinių "avinyčią", todėl jis šiandien maskvinių taip liaupsinamas.

APŽVALGA

IDĖJINIO NEPASTOVUMO PAVYZDŽIŲ BEIEŠKANT

Komunistų "Laisvė" po ilgo tylėjimo pagaliau nutarė paminėti Stepono Strazdo mirti ir tą padarė su "Laisvės" žmonėms įprastu neširdingumu ir prasimelavimu. "L." sausio 23 d. rašo, kad Strazdas buvęs idėjinio nepastovumo pavyzdys! Rusijos bolševizmo berneliai staiga lyg ir nori girtis savo idėjiniu pastovumu. Keista!

Apie Strazdą Maskvos žmonės sako:

"Pažangiam (Suprask, komunistams, Red.) suskilus ir atsiradus "sklokai," Strazdas tapo karščiausiu sklokininku, ir 'sklokai' suskilus dirbo sklokos leidžiamoje "Naujoje Gadynėje." Sklokai galutinai subyrėjus ir 'N. G.' užsigarius, Strazdas **atsivertė prie menševikų** (mūsų pabraukta, Red.) ir nuėjo dirbti į 'Keleivį.' "

Čia komunistai sugalvojo vieną "atsivertima," kurio visai nereikėjo, nes kai nuo komunistų atskilusi taip vadinama skloka, po Prūseikos zigzagų, sprendė savo tolimesnę veiklą, ji nusprendė susijungti su Lietuvių Socialistų Sąjunga ir "Naujoji Gadynė" buvo pasidariusi socialistų savaitraščiu, iki ji 1943 metais užsidarė. Steponas Strazdas iš "N. Gadynės" be jokio "atsivertimo" perėjo dirbti į "Keleivį."

Komunistai tą žino, bet meluoja, kaip užsakyti, tik neaišku, koks jiems reikalas tą daryti. Jie meluoja ir apie "savąjį Prūseiką," nors gerai žino, kad jo "grįžimas" pas komunistus buvo tik tarnybos užtikrinimo reikalas ir niekas daugiau.

Sunkiausias savo koliojimosi kanuoles "L." bolševikai kreipia prieš S. Strazdą dėl jo liudijimo Chicagoje apie jo paties ir Prūseikos priklausymą kadaise prie komunistų partijos. Dėl to "L." bolševikiški melagiai rašo:

"Strazdas iš Bostono nuvyko į Chicagą ir 'liudijo' prieš Prūseiką ir 'liudijo' biauriai, šlykščiai, melagingai su tikslu Prūseiką išdeportuoti iš Amerikos!

"Kaip baisiai politiniai Strazdas savo gyvenimo saulėleidyje buvo sugedęs, jis įrodė ir tuomi, jog niekados ne tik nesigailėjo to 'žygio,' o dar gyrėsi tuo savo poelgiu."

Strazdas buvo pašauktas į valdišką įstaigą liudyti. Gavęs kvietimą turi vykti liudyti, o liudydamas po priesaika, Strazdas nematė reikalo meluoti, jis sakė teisybę. Strazdas liudijo, kad jis ir Prūseika abudu buvo komunistų partijos nariai ir abudu kartu, už nukrypimą nuo stalininės linijos, buvo išmesti iš partijos. Tai visas jo liudymas. Komunistai gerai žino, kad Strazdas liudydamas sakė tiktai tiesą, už tą jie ir po mirties jam dar nori keršyti ir jį pravardžioja, bet Stazdas nematė jokio reikalo sakyti netiesą. Ir iš tikrųjų, kodėl jis būtų turėjęs meluoti? Pagaliau, ta didele "paslaptį" komunistų "Vilnis" pati paskelbė pirmame puslapyje didelėmis raidėmis, kad Prūseika ir Strazdas išmesti iš kompartijos, todėl tik dideli begėdžiai gali sakyt, kad Steponas Strazdas liudijo "biauriai, šlykščiai, melagingai." "Laisvės" icliai turėtų pagalvoti, kad ir mirusio žmogaus šmeižti nėra toks jau neatsakomingas reikalas. Jie turėtu pagalvoti, kad vis dar yra daug žmonių, kurie visą reikalą žino ir todėl jų skelbiami pliauškalai jiems patiems atsirūgs.

Skirtumas tarp Strazdo ir Prūseikos buvo tas, kad L. Prūseika, būdamas baltarankis dvarely užaugęs žmogus, dirbtuvės ir juodo paprasto darbo bijojo kaip kokio pažeminimo, o todėl ėjo į kompromisus su savo įsitikinimais ir pats netikėdamas stalinizmo išganingumu, ji piršo "Vilnies" skaitytojams. O Strazdas "baltarankiškų" baimių neturėjo ir kartą atsimetęs nuo komunistų, pas juos ir nebemanė grįžti, nes juos skaitė nerimtais žmonėmis ir Amerikos bei Lietuvos išdavikais.

JUGOSLAVIJA

(Atkelta iš 7-o psl.)

kad kėsinosi visą Jugoslaviją pajungti Maskvos vadovybei. Čia Tito, pajutęs, kad iš po jo kojų sprūsta valdžia, rusų komunistus išvijo. Tito būta apsukresnio ir apdairesnio už savo mokytoją Staliną. Jam pasisekė nusikratyti Stalino globos dalinai ir todėl, kad Jugoslavija neturi bendros sienos su Sovietų Sąjunga, kaip jos neturi ir Albanija, kuri dabar, Kinijos palaikoma, Maskvai kaišioja iš trijų pirštų kombinaciją —špygą.

Bet aplamai titinio modelio komunizmas mažai kuo skiriasi nuo maskvinio — gyventojai palikti be jokios laisvės. Žemės ūky kolchozai įprastiniu maskviniu turiniu nesteigiami. Greta privačių žemės ūkio sodybų veikia savanoriški kooperatiniai žemės ūkiai.

Pramonės įmonės taip pat tvarkosi kiek savarankiau. Įmonės yra tvarkomos renkamų jose dirbančiųjų tarybų. Tos tarybos renka įmonės valdybą, o valdyba skiria direktorių. Tiesa, pasirinkimo nėra, nes komunistų partijos sudaromas vienas sąrašas, bet slaptai balsuojama, ir jei toks sąrašas nesurenka balsų daugumos, skelbiami antri rinkimai, kiek pertvarkius kandidatų sąrašą, Be to, dirbantieji yra suinteresuoti pelnu. Jei įmonė pelningai vedama, tai iš to gauto pelno, paskyrus lėšas įmonės amortizacijai — jos mašinų nusidėvėjimui ir naujų įsigijimui, ir atitinkamą pinigų sumą atsargos kapitalui, likusioji pinigų suma, kaip priedas prie gaunamos algos, paskirstoma dirbantiesiems pagal jų įdirbimą. Todėl Jugoslavijos pramonė yra našesnė už Sovietų Sąjungos. Ir pramoneje dirbantieji yra tampriau sujungti su įmonės gyvenimu. Dirbantiesiems labiau rūpi gauti didesnis pelnas, todėl jie rūpestingiau dirba..

Kas Jugoslavijoje buvojo, kas iš arčiau jos gyvenimą pažino, tokie rašo, kad ten pastebima daugiau besišypsančių žmonių, jie neatrodo tokie užguiti, kaip Sovietų Sąjungoje.

Bet Tito visagalis asmuo. Jo paveikslais visur nukabinėtos sienos. Spaudoje, susirinkimuose jis taip pat šlovinamas, kaip savo laiku Stalinas.

Spėjama, kad Jugoslavijoje veikia virš 30 tūkstančių slaptosios policijos agentų, kurie saugoja Tito ramybę ir daboja gyventojus, kad šie nepradėtų veiksmingai šiaustis prieš Tito galią.

Jugoslavijos komunistų partija neskaitlinga ir neįtakinga. Ją visur pavaduoja Tito asmenybė.

Jei ne JAV Jugoslavijai duotos įvairios pašalpos, ilgametės paskolos ir dar dabar teikiama parama, vargu Jugoslavija būtų galėjusi išsilaikyti, nes karo buvo labai nualinta. Ir vargu tada ji būtų buvusi pajėgi nusikratyti Stalino globos.

Dabar JAV jau vis drąsiau ir plačiau kalbama, kad reikia liautis šelpus Jugoslaviją, nes jos vadas Tito nerodo jokio palankumo JAV ir bet kuriomis progomis tiesioginiai ir netiesioginiai palaiko Maskvą.

Tito — tai anas veršis, dvi karves žindąs.

Tito Rusijoje atsirado pirmojo pasaulinio karo metais, kaip Austro-Vengrijos kariuomenės belaisvis. 1920 m. jis įsijungė Kirkizijoje į bolševikinį veikimą. 1934 m. Tito buvo išrinktas kominterno nariu. 1937 m., Maskvos pavedimu, jis jau buvo paskirtas Jugoslavijos komunistų partijos sekretorium. Ir antrojo karo metu savo veiklą pradėjo Jugoslavijoje pogrindy, kaip partizanų organizatorius. Tokių partizanų jis savo žinioje turėjo apie tris tūkstančius. Tas Tito vedamas partizaninis judėjimas Jugoslavijoje taip pat buvo JAV ir Anglijos remiamas. Tada Tito nesireiškė kaip komunistas, Maskvos patikėtinis, nors tokiu jau buvo.

Taigi Tito nėra atsitiktina Jugoslavijoj asmenybė. Nors ir Kremliaus auklėtinis ir buvęs patikėtinis, bet palinkęs į karjerą, nesidavė Maskvos pažabojamas, nes tada būtų likęs tik pastumdėlis, o dabar — maršalas Tito, Jugoslavijos valstybės galva.

Kas savaitė

Prezidentas ir kongresas

Prezidentas užsiminė viename savo pranešime kongresui apie reikalą įkurti atskirą sekretariatą miestų tvarkymo reikalams vesti. Bet atstovų rūmų "rules" komisija dauguma balsų pasisakė prieš prezidento siūlymą. Prezidentas pasikalbėjime su spaudos atstovais stebėjosi, kodėl republikonai yra priešingi tam reikalui. Kartu jis sakė, jog miestų reikalų sekretoriumi yra numatytas patyręs butų statymo tvarkytojas negras.

Prezidentas neužsiminė, kad dalis demokratų taip pat pasisakė prieš jo siūlymą ir kartu su republikonais balsavo. Tiesa, tie demokratai iš pietinių valstijų ir nesislepia, kad jie yra priešingi skyrimui negro sekretoriaus pareigoms, o republikonai neva tai yra už negrų teises, bet kur turi progos tą praktiškai įrodyti, apie tas teises užmiršta.

Klausimas dėl miestų sekretariato įkūrimo visvien kongrese bus svarstomas ir gal jis dar praeis, o jei ne, tai rinkiminei kampanijai bus amunicijos negrų mažumos balsus žvejojant.

Prezidentas užsiminė ir apie reikalą išleisti dar vieną civilinių teisių įstatymą, nors kongresas tam vargu yra prielankus.

Laukiama, kad tarp prezidento ir kongreso bus ir daugiau nuomonių skirtumų, pavyzdžiui, kad ir dėl senųjų žmonių gydymo iš senatvės pensijų fondų, jau nekalbant apie muitų politiką, dėl kurios kova kongrese jau prasideda.

•

Muitų sienos

Dėl muitų politikos eis aštri kova todėl, kad ji paliečia skaudžią gamintojų vietą—kišenę.

Amerika visą laiką rėmė Europos apsivienijimo idėją, o dabar, kai Vakarų Europos šešios valstybės jau jungiasi į vieną muitų uniją, Amerikai tenka peržiūrėti savo prekybinius santykius su tomis valstybėmis. Šešios Europos valstybės jau sumažino muitus savo prekybiniuose santykiuose net 40%, bet muitai su kitomis valstybėmis lieka, kaip ir buvę, o kai šešios valstybės visai panaikins muitus savitarpinėje prekyboje, jos apsitvers bendra muitų siena prieš likusį pasaulį, taigi ir prieš Ameriką.

Kad to išvengtų, Amerikos vyriausybė nori įgaliojimų iš kongreso, kad derintis dėl muitų su Europos šešiomis valstybėmis, galima būtų išsiderėti muitų nuolaidas iš tų valstybių mainais už muitų nuolaidas Europos valstybių prekėms.

Šitas klausimas nėra partijų ginčas, bet pramonės šakų ginčas. Kas vienai pramonės šakai atrodo visai sveikas dalykas, kitai pramonės šakai, ar bent jos daliai atrodo didelė nelaimė.

•

Ką daryti su Kuba?

Urugvajuje posėdžiauja Amerikos respublikų užsienių reikalų ministeriai ir tariasi, ką daryti su Kuba.

Abejonės nėra, kad Kuba yra Sovietų Rusijos ir komunistinės Kinijos sąjungininkas Amerikos respublikų panosėje, bet kaip tą bolševikišką šašą nukrapštyti?

Washingtonas siūlė Amerikos respublikų atstovams nutraukti diplomatinius ir prekybos ryšius su Kuba ir ją taip izoliuoti, kad Castro pradėtų uždusti. Bet tam priešinasi Brazilija, Meksika, Argentina ir kelios kitos Lotynų Amerikos respublikos. Priešinasi dėl įvairių priežasčių. Kai kurios respublikos turi viduje nemažai Castro šalininkų ir nenori turėti nesmagumų, kai tie šalininkai pradės triukšmauti ir bombomis mėtytis. Kai kurios Lotynų Amerikos valstybės bendrai yra priešingos "intervencijai," dargi jei intervencija būtų daroma visų valstybių sutartinai. Pats intervencijos faktas joms yra nepriimtinas.

Pagaliau bus sutartas supuvęs kompromisas, kuris nei Kubos leninistams nieko nepakenks, ir Washingtonui duos žodinę deklaraciją nervams nuraminti.

•

Nikita vejasi . . .

Sovietų komunistai vejasi Ameriką, kaip šuo savo uodega, bet pavyti vis nesiseka. Plati Sovietija gamina per metus 133 milionus tonų javų, o Amerika gamina 194 mil. tonų javų. Sovietija tiek javų gamina su 32 milionais žemės ūkio darbininkų, o Amerika su 6 milionais.

Šalia javų Amerika gamina per metus 17,900,000 tonų mėsos, o Sovietija tik 8,700,000 tonų mėsos.

Amerikos gamyboje jokių paslapčių nėra—mechanizacija, sėklų atranka, laukų tręšimas, gyvulių veislės gerinimas, tai ir viskas. Paslapčių nėra, gamyba kyla ir tai ne tik Amerikoje.

O Rusijoje? Nagi, Nikita kalba po kelias valandas ir dėl to žemės ūkio gamyba visai ir nemano kilti. Su liežuviu mandrauti ir pamokslus sakyti gali bet kas. Kas kita yra gaminti ir burnos neaušinti.

•

Kunigų teismas Vilniuje

Bolševikų teismas Vilniuje nuteisė kun. Povilonį iš Klaipėdos 8 metus kalėti už amerikoniškų dolerių pardavinėjimą nelegališkai ir daug aukštesne kaina negu valdžios nustatyta ir už kyšių davimą valdininkams, kad tie skirtų statybos medžiagų bažnyčiai statyti.

Kun. Povilonio padėjėjas vikaras Burneikis gavo 5 metus kalėjimo ir trys valdininkai gavo po 4 ir po 5 metus kalėjimo.

Įdomu, kad visai nebuvo net patraukti į teismą tie žmonės, kurie dolerius iš kunigo Povilonio pirko. Kodėl? Atrodo, kad pirkėjai buvo provokatoriai, su pačios policijos pinigais dolerius pirko ir apie pirkimą liudijo teisme.

Šiaip teismas parodė, kad ir sovietinėj Lietuvoj, kaip kadaise carinėj Rusijoj, "rublis kalba ir rublis tyli," už kyšius viskas galima, už kyšius visko yra ir už kyšius ir ponai komunistai savo sąžines mielu noru parduoda.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA, TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO, TAS DUONOS NEPRASO.

DETROITO NAUJIENOS

Lietuvių bendruomenės vakaras

Šeštadienį, vasario 3 d. LB Detroito apylinkė ruošia įdomų vakarą Ispanų salėj. Iš Clevelando atvažiavęs "Vaidilos" teatras suvaidins dar niekad čia nematytą dramą "Žmogus, kurį užmušiau". Vaidinimo pradžia 7:30 val. vak. Po vaidinimo šokiai ir bufetas. LB apylinkės valdyba kviečia visus tautiečius atsilankyti. Būsią taip pat įdomu, kaip per N. Metų balių, kurį Bendruomenė sėkmingai surengė prieš penkias savaites.

Nepriklausomybės šventės minėjimas

Vasario 16-ji šiemet Detroite bus paminėta kiek vėliau, negu įprastai, būtent, vasario 25 d. Taip atsitiko todėl, kad savaite anksčiau daugelis didžiųjų lietuvių kolonijų nepriklausomybės šventę mini ir numatytas kviesti pagrindinis kalbėtojas jau buvo anksčiau pažadėjęs kalbėti kitur. O kalbėtojas bus nepaprastas: Lietuvos pasiuntinys Washingtone Juozas Kajeckas. Užtat ir minėjimas buvo atidėtas savaitei. Be jo, dar yra pakviesti Mičigano gubernatorius John B. Swainson ir naujasis J. V. kongresmanas Niedzi. Meninę programą atliks gerai pasiruošęs šv. Antano parapijos choras, vedamas muz. Alberto Mateikos. Choras prieš nepriklausomybės minėjimą yra specialiai papildytas naujais dainoriais ir intensyviai repetuoja.

Minėjimas prasidės 3 val. po pietų įprastoje per daugelį metų vietoje — Western High School auditorijoje, Scotten g-vėje, priešais Clark parką. Minėjimą rengia Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba. Minėjimo metu bus renkamos aukos Alto naudai. Visi tikri lietuviai, kuriems rūpi, kad jų tėvų žemė vėl būtu laisva, kviečiami į minėjimą ateiti ir savo piniginę auką atiduoti.

Po minėjimo bus banketas J. Kajeckui pagerbti. Norintieji dalyvauti prašomi iš anksto užsiregistruoti pas Dloco v-bos p-ką Rapolą Valatką, sekretorių Juozą Gruzda ar kurį kitą v-bos narį. Visoms organizacijoms apie rengiamą banketą jau yra pranešta, tad norintieji gali užsiregistruoti ir per savo org-jas, bei gauti daugiau informacijų.

Kaip su Lietuvių namais?..

Prieš metus užvestos derybos su čekais, parduodančiais savo didelius namus, su dviem didelėm salėm, daugybe kitų patalpų ir baru, jau eina prie galo. Gavus leidimą iš Lansingo barui, paskutinė kliūtis namams nupirkti iš valdžios ir čekų pusės jau pašalinta. Vienintelė kliūtis besame mes patys. Detroito lituviai, kol sudėsime reikiamus kelioliką tūkstančių dolerių.

Sausio 7 d. perkamų namų patalpose (3009 Tillman kampas Butternut) buvo susirinkę namų pirkimui šimtines paskolinę šimtininkai. Juos sušaukė Dariaus—Girėno Klubo valdyba, iki šiol namų pirkimui vadovavusi, bet norėjusi visą reikalą perduoti patiems namų pirkėjams — šimtininkams. Susirinkusieji vienbalsiai nutarė, kad namų pirkime nebeis nei žingsnio atgal ir, sutelkę reikiamą pinigų sumą, namus kuogreičiausiai pirks. Jie susiorganizavo į korporaciją, kurią pavadino Detroito Lietuvių Namų Draugija. Buvo išrinkta ši penkių direktorių taryba: Kostas Jurgutis — pirmininkas, Algirdas Atkočaitis — vicepirmininkas, Jonas Paškus — sekretorius, Antanas Petrauskas — finansų sekretorius ir Vincas Šarka — iždininkas. Revizijos k-jon išrinkti: Jonas Kriščiūnas, Antanas Sukauskas ir Marijonas Šnapštys.

Kadangi pagal valdžios patvarkymą baras turi būti atitvertas uždara siena nuo kitų patalpų ir tam tikslui reikės pinigų, čekai nuo anksčiau suderėtos kainos nuleido remonto reikalams 4 tūkstančius dolerių, ir dabar už namus pilna kaina yra $40,000. Norint, kad namams negrestų bankrotas, juos pirkti geriausia iš anksto įnešus $30,000. Dariaus-Girėno Klubo vyrai per kelius mėnesius atkaklaus darbo surinko $17,200, o prisidėjus nuošimčiams šių metų gale yra apie $17,350. Taigi, reikia dar surinkti $12,650, kad būtų galima namus paimti ir ten užvesti lietuvišką gyvenimą. Jokių kitokių kliūčių nebėra. Reikalas dabar aiškus kaip ant delno. Belieka organizacijoms ir pavieniams asmenims ateiti su šimtinės ar daugiau paskola, tapti Lietuvių namų dalininkais ir padėti juos kuo greičiau įsigyti. Pinigų rinkėjai ateis į kiekvieno namus ir, prieš gaudami pinigus, reikalą dar geriau paaiškins.

Alfonsas Nakas

PHILADELPHIA, PA.

Serga A. Reikow

Jau nuo pereitų metų vasaros serga Aleksandras Reikow, daugiau kaip per 50 metų uolus Keleivio skaitytojas ir rėmėjas, į lietuvių visuomenini lobyną ir savo gražų indėlį įnešęs, pirmasis lietuvis, kuris Frankfort, Pa., kibo į nekilnojamųjų turtų tarpininkavimo biznį.

Linkime jam nelabąją ligą įveikti ir dar ilgai džiaugtis gyvenimu.

MIAMI, FLA.

Minėsime Lietuvos nepriklausomybės šventę

Vasario 11 d. 2 val. popiet Lietuvių Piliečių Klubo salėj (3655 N. W. 34 St.) bus Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 44 metų sukakties minėjimas. Jame kalbės kun. kan. J. Končius, teisėjas Balaban, Alice Wainright ir Dan Kuraitis iš Chicagos. Meninę dalį atliks Anitos Navickaitės-Karns vadovaujamas choras.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

Elena Verbelienė

MODERNIŠKIAUSIO LAIVO VIRTUVĖ

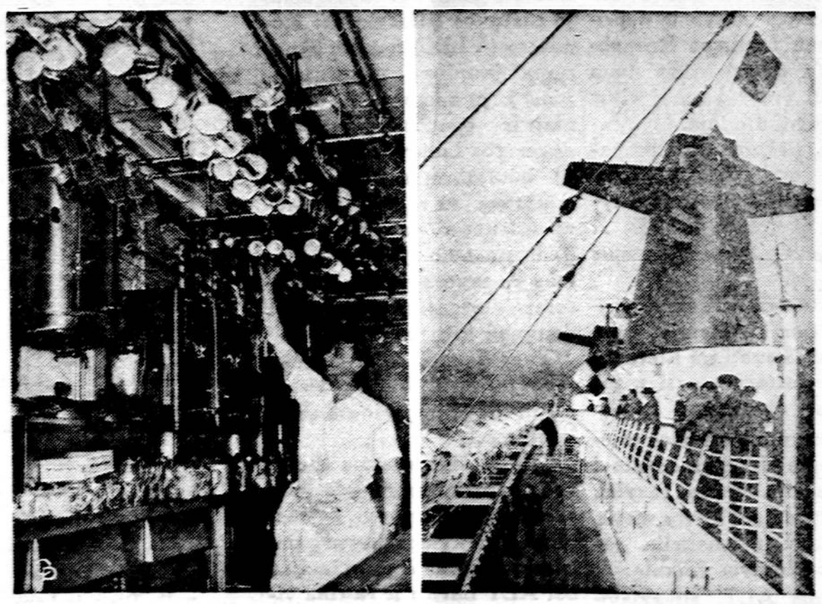

Kairėj matyti, kaip atrodo modernaus prancūzų keleivinio laivo "France" virtuvė, joje indai sukabinti lubose, todėl lengvai pasiekiami. Šitas laivas turi dar vieną naujenybę—dūmų gaudytoją, todėl jo keleiviai, esantieji denyje, bus apsaugoti nuo laivo kamino dūmų. Laivas gali su visais patogumais vežti 2,044 keleivius.

MIRĖ PULK. K. ŽUKAS

Naktį į sausio 22 d. Clevelande mirė 77 m. amžiaus pulkininkas Kostas Žukas, buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo narys Valstiečių liaudininkų sąrašu, krašto apsaugos ministeris, žymus visuomenininkas, nuoširdus demokratas, plačiai skaitomų atsiminimų "Žvilgsnis į praeitį" autorius.

Velionis žymų vaidmenį suvaidino nepriklausomai Lietuvai pirmuosius žingsnius žengiant, ypač pabrėžtinas jo gilus demokratiškumas ir nuolatinė kova dėl jo visose gyvenimo srityse.

LOS ANGELES, CAL.

Susirgo M. Biržiška

Sausio 20 d. rytą prof. Mykolą Biržišką ištiko sunkus angina pectoris priepuolis. Ligonis paguldytas Hollywood-Leland ligoninėje. Linkime jam greitai ligą įveikti ir grįžti prit darbų, kurių jis negali atsiginti.

BRIDGEPORT, CONN.

Klubas rinko valdybą

Sausio 14 d. buvo Lietuvių Jaunų Vyrų Draugystės (Lietuvių Klubo) narių metinis susirinkimas, kurio darbotvarkėje, be kitų reikalų, buvo ir valdybos rinkimai.

Į šių metų valdybą išrinkti: pirm. Feliksas Mockaitis, vicepirm. Antanas Skirka, ižd. Juozas Bucevičius, sekr. Juozas Mockaitis, fin. sekr. J.J. Thompson-Tamošiūnas, mokesčių rinkėjas Petras Putrimas, marš. Petras Einoris, iždo glob. Augustinas Sapiega ir Vladas Barius, direktoriai paliko senieji, išskyrus Petrą Armoną, kuris atsisakė.

Klubo vedėju yra P. Baranauskas, jo padėjėja Elena Baranauskienė.

Pernai mirė 10 narių: John Vaitkevičius, Aleksandras Daugėla, Antanas Michell, James Grigaliūnas, Aleksandras Mesiulevičius, Mykolas Kriščiūnaitis, Charles Žioba, Juozas Tubelis, Juozas Mikeliūnas ir Povilas Remeika, kuris ilgą laiką ėjo klubo vicepirmininko pareigas.

Klubo finansinė būklė yra gana gera, nes dabartinė valdyba stropiai prižiūri klubo reikalus.

Pažymėtina, kad klubo vadovybėje yra žmonių, kurie jau eina aštuntąją dešimtį, bet klubo reikalais labai rūpinasi. Thompson-Tamošiūnas yra įgudęs finansų sekretorius, jis, dar jaunas būdamas, raštininkavo raštinėse Rusijos didmiesčiuose. Juozas Mockaitis, Antanas Skirka taip pat lyg jaunuoliai kimba į darbą.

Malonus N. Metų sutikimas

Lietuvių Klubo patalpose surengtas Naujųjų Metų sutikimas sutraukė didelį būrį jaunųjų ir senųjų. Grojo jaunojo Baranausko orkestras.. Į šio parengimo komisiją įėjo ir jau minėti "jaunuoliai" A. Skirka su J. Mockaičiu, taipgi ir naujakurys Petras Armonas.

Universitetas plečiasi

Prieš 10 metų pradėti statyti universiteto pastatai, kurių šiandien yra jau pora dešimčių. Universitetas vis plečiasi, griaunami brangūs namai, kuriuose seniau gyveno miesto turtingieji žmonės ir jų vietoje statomi universiteto reikalams pritaikyti.

Daug bedarbių

Bridgeportas nėra didžiausias Connecticut valstijos miestas, bet bedarbių jame yra daugiau, negu kur kitur. Mat, čia užsidarė kelios dirbtuvės: Underwood, Aluminium ir kitos mažesnės. Vėl kitos dirbtuvės nors veikia, bet kai kuriuos skyrius iškėlė į kitas valstijas.

Žmogus su Ūsais

BRIDGEPORT, CONN.

Mirė keli lietuviai

Sniegą bekasdamas mirė 72 m. amžiaus Povilas Remeika. Velionis dirbo dirbtuvėj iki pat mirties, priklausė keletai lietuvių draugijų, buvo kilęs nuo Pandėlio, skaitė Keleivį, paliko liūdinčią žmoną, kuriai reiškiu užuojautą.

Sausio 3 d. mirė Marijona Lukaševičienė, 75 m. amžiaus, kilusi nuo Pandėlio, paliko liūdinčius vyrą Mykolą, du sūnus ir dvi dukteris, kuriems reiškiu užuojautą

Mirė Marė Balsienė, 87 m., kilusi nuo Pilviškių, paliko 82 m. vyrą. Mirė ir virš 90 metų amžiaus Urbonavičius.

B-nas

ANGLIJA

Lietuvių Sąjungos suvažiavimas

Jis įvyko sausio 13-14 d.d. Londone. Šiame suvažiavime nusistatyta daugiau dėmesio kreipti į tautinius, kultūrinius, socialinius uždavinius. Pasiryžta stiprinti turimą spaustuvę, kad ji ilgainiui būtų pajėgi atlikti betkokį lietuviškos spaudos darbą. Numatomas sušaukti Europos lietuvių jaunimo didesnis suvažiavimas, lietuviškų bendruomenių susitikimas ir kt. Turėsiąs padidėti, patobulėti ir "Europos Lietuvio" savaitraštis. Suvažiavimą pasveikino Pasiuntinybės patarėjas V. Balickas. Pranešimus padarė sąjungos pirm. J. Vilčinskas, Tarybos pirm. S. Kuzminskas, Lietuvių Namų B-vės pirm. S. Nenortas.

Sąjungos pirmininku vėl išrinktas Juozas Vilčinskas, į valdybą įėjo: P. Mašalaitis, S. Nenortas, J. Lūža, V. Strimas, V. Jūras ir A. Pranskūnas. Bendrovės pirm. — S. Nenortas. (E)

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kaina minkštas vršeliais $4, kietais $5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina $5.50

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina $6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina $6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje:

636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Čia dažnai lankosi Laurynas Kapočius

Nežinia kokiais tikslais čia dažnai lankosi Sovietų Sąjungos ambasados sekretorius Laurynas Kapočius. Paskutinį kartą buvo atvykęs sausio 12 d. ir sustojęs pas vieną iš 1960 m. ekskursančių. Grįžusi iš Lietuvos, ta poniutė vietos laikraščiui papasakojo, kad ji visas savo sukneles palikusi savo giminėms ir, jei būtų ten radusi fygos lapą, tai būtų ir paskutinę suknelę atidavusi, o dabar "flirtuoja" su Laurynu.

Sausio 14 d. maskvinių klube Laurynas savo avelėms kalbėjo net pusantros valandos apie pažangą sovietinėj Lietuvoj. Sako, jis šnekėjosi ir su Juozu Bakšiu, kuris nuvykęs į Lietuvą, matė tai, ko nenorėjo matyti Mizara ir jam panašūs ekskursantai. Turbūt, stengėsi jį į tikrąją "vierą" atversti.

Gabi lietuvaitė

Sausio 18 d. vietos laikraštis "The Evening Gazette" plačiai rašė apie pasižymėjusią lietuvaitę Nancy Mileriūtę. Laikraštis pažymėjo ne tik jos grožį, bet ir gabumus: ji gerai piešia, groja smuiku ir akordeonu, turi gražų lyrinio soprano balsą, o be to, ji yra ir gera virėja. Kolegijoje ji yra "garbingųjų" sąraše, dalyvauja Vyčių organizacijoje.

Sužeidė Vincą Chirą

Sausio 20 d. Vincas Chirukas, eidamas Main gatve, pajuto, kad kažkas jam kirto į galvą. Parbėgus namo, motina pamatė ilgą vinį, įstrigusią sūnaus galvoje. Tėvas tuoj nuvežė sūnų į ligoninę, kur jam buvo suteikta pagalba.

Pasirodo, kad išdykėliai paaugliai šaudė iš tam tikro šautuvo vinis ir pataikė Vincukui į galvą.

Seni, bet veiklūs

Antanas Dailyda sulaukė gilios senatvės, bet vis dar veiklus įvairiose draugijose.

Toks pat nenuorama yra ir 80 metų sulaukęs Juozas Glavickas, kuris yra SLA 57 kp. Seniems žmonėms Gelbėti iždo globėjas ir kitų draugijų vadovybių narys. Jis šiuo metu sunegalavo ir paguldytas į šv. Vincento ligoninėj. Linkiu jam greičiau pasveikti.

Chirų šventė

Magdalena ir Aleksandras Chirai, gyv. 12 Vale St., sausio 21 d. minėjo savo vedybinio gyvenimo 46 m. sukakti, kuri supuolė su Magdalenos gimtadieniu.

Ta proga jų dukterys ir žentai suruošė pokylį. Chirai —gera lietuviška šeima.

Iš pirmininkų į ligoninę

K. L., netekęs vienoj draugijoj pirmininko vietos, pradėjo labai girtuokliauti ir pateko į ligoninę. Pernai tuo pačiu metu jis irgi sirgo ta pačia liga, kainavo daug pinigu iš ligoninės išsipirkti.

Priklauso 7 draugijom

Juozas Norkaitis priklauso 7 draugijom ir yra daugumos jų valdybose.

Mirė dvi lietuvės

Mirė Monika Zulkienė, 66 m., ir Ona Roževičienė. 74 m,. tik prieš 12 metų atvykusi į šią šalį.

St. Strazdą prisiminus

Tai buvo malonus ir draugiškas žmogus, susitikę visuomet pajuokaudavom ir maloniai pasišnekėdavome. Mano gili užuojauta jo šeimai.

Ačiū St. Michelsonui

Sveikinu Stasį ir Margaretą Michelsonus, sulaukusius gražaus amžiaus, ir linkiu sveikatos ir dar ilgų metų.

Taip pat noriu padėkoti už taip puikiai parašytą knygą "Lietuvių išeivija Amerikoje", kurią jau baigiu skaityti.

J. Krasinskas

COCOA, FLA.

Buvo LDD 36 kp. susirinkimas

Sausio 14 d. buvo pirmasis šiais metais Lietuvių Darbininkų Dr-jos 36 kuopos susirinkimas. Jame sekretorė pranešė apie Naujųjų Metų sutikimą, kuris buvo Urbonų patalpose ir gerai pavyko.

Iš nutarimų paminėtini šie: paskirta LDD centrui $10 auka, kad galėtų nariams nupirkti St. Michelsono knygą "Lietuvių išeivija Amerikoje"; Amerikos Lietuvių Tarybai paskirta taip pat $10 ir dar suaukojo nariai J. Steponavičius, L. Šerksnys, C. Urbonas, K. Hermanas, J. Hermanas ir S. Buivydas po $2 ir J. Mandienė ir J. Spurga po $1. Tuo būdu viso labo Altui sudėta $24.

Kadangi iždininkė J. Mandienė atsisakė, jos vietoje išrinktas Stasys Buivydas.

Jei narys suserga ir patenka į ligoninę, kuopos komitetas įpareigotas jį aplankyti ir gėlių nunešti.

Kuopa šiuo metu turi 17 narių. Kitas susirinkimas bus kovo mėnesį pas Buivydus.

Susirinkimui pasibaigus, šeimininkai J. ir K. Hermanai dalyvius pavaišino kava ir užkandžiais.

J. H.

NAUJAUSIOS KNYGOS

LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE. St. Michelsono vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija. 500 puslapių, kaina minkštais viršeliais $4.00, o kietais $5.00.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai. 440 psl., kaina. . . . $5.00

VIENIŠI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina $1.50

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina.....$3.50

TUZŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina ..... $3.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje:

636 E. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Iš pavergtos Lietuvos

Teisia kun. L. Povilonį ir kt.

Sausio 14 d. Vilniuje prasidėjo didelė byla. Kaltinamųjų suole sėdi klaipėdiškiai: buvęs bažnyčios klebonas Liudas Povilonis, tos tos bažnyčios vikaras kun. Bronius Burneikis, buvęs faneros fabriko direktoriaus pavaduotojas Antanas Paškevičius, buvęs tiekimo kontoros viršininkas Benediktas Alsys, buvęs miesto namų valdybos inžinierius Juozas Mikalauskas, buvusi miesto namų valdybos Nr. 8 valdytoja Aga Klovaitė ir buvęs miško prekybos sandėlio direktorius Jaroslavas Krivickis.

Pasak "Tiesą", svarbiausias asmuo byloje yra kun. Povilonis, kuris iš JAV gautus dolerius ir kitas vertybes juodoj rinkoj paversdavęs į rublius ir jais papirkinėjęs valdininkus, kad galėtų gauti reikalingų medžiagų bažnyčiai statyti. Valdininkai traukiami atsakomybėn už tų medžiagų davimą.

"Tiesa" rašo, kad kun. Povilonis valiutos spekuliavimo reikalu užmezgęs ryšius su pabėgusiais į JAV fašistų tarnais kunigais V. Martinkumi, A. Račkausku ir J. Pragulbicku. Kun. L. Povilonis, B. Alsys ir J. Mikalauskas iš dalies prisipažinę kalti, o kiti ne.

Įdomu ir tas, kad kaltinamajame rašte duodamos ištraukos iš kun. Povilonio ir kun. B. Burneikio laiškų, rašytų į JAV. Tas faktas ypač įsidėmėtinas tiems, kurie dar nežino ar netiki, kad dabartinėj Lietuvoj veikia cenzūra, per kurią eina į Lietuvą ir iš Lietuvos rašomi laiškai. Ta cenzūra jai įdomesnius laiškus nusirašo arba pasilieka, kad reikalui esant galėtų juos panaudoti kaip kaltinamąją medžiagą.

Elektros energija naudojasi ne visi

(E) Vilniaus radijas sausio 13 d. pranešė, kad praėjusiais metais Lietuvoje buvo elektrifikuota 250 kolchozų. Iki sausio 1 d. visame krašte elektros energija naudojosi 1,086 kolchozai. Tai sudaro 58% visų ūkių. Pilnai elektrifikuoti yra tik Kauno, Šakių, Prienų, Jiezno, Joniškio, Pagėgių, Kuršėnų, Kapsuko, Kėdainių ir Klaipėdos rajonai.

Šiais metais numatyta rajonuose nutiesti 4,000 kilometrų augštos įtampos linijų ir įrengti 3,600 kilometrų žemos įtampos tinklų.

Išradingas lietuvis inžinierius

(E) Vilniaus radijas praneša, kad Panevėžio mielių kombinato (gamina valgomąsias ir pašarines mieles, medicininį spiritą, angliarūgštę) inžinierius Julius Grigonis paruošė technologiją glutamininei rūgščiai iš spirito gamybos atliekų gauti. Ši brangi rūgštis anksčiau buvo gaminama iš kazeino.

Glutamininė rūgštis — plačiai medicinos ir maisto pramonėje naudojamas produktas. Tai pirmasis toks gaminys visoje Sovietų Sąjungoje. Per metus čia numatoma pagaminti 5 tonos glutamininės rūgšties.

Medaliai Kauno kailininkams

(E) Kauno kailių apdirbimo fabrikas yra laikomas viena iš geriausių šios rūšies įmonių Sovietų Sąjungoje. Tris metus iš eilės fabrikas eksponuoja savo gaminius taip vadinamoje "liaudies ūkio pasiekimų parodoje" Maskvoje. Už visus eksponatus buvo paskirtos premijos ir medaliai.

Šiais metais už "puikią gaminių kokybę" sidabro ir bronzos medaliais apdovanoti fabriko inžinierė Sadauskaitė ir gamybos skyriaus viršininkas Sakalauskas.

Gavo "garbės raštus"

"Prezidentas" J. Paleckis apdovanojo "garbės raštais" Borisą Lebedevą (rusą) už mokslinio tyrimo instituto organizavimą ir vaisingą mokslinį darbą, o Ivaną Kačuriną (rusą) už ilgametį be priekaištų darbą durpių pramonėje.

Tokį raštą gavo ir aktorius Aleksandras Kernagis.

"Vištų miestelis"

Ginkūnų parodomojo bandymų ūkio (prie Šiaulių miesto) paukštininkystės skyrius dabar turįs daugiau kaip 4,000 vištų, šiais metais žadama pradėti statyti 5 vištydes, septynmečio gale "vištų miestely" auginsią daugiau kaip 20,000 vištų, be to, būsią pastatyti 3 višciukų auginimo pastatai, kuriuose tilpsią po 15,000 jauniklių kiekviename. Viskas būsią mechanizuota: maistą į lesyklas paduosią mašinos, jos rinksiančios ir kiaušinius.

A. Staškevičiūtė-profesorius

Buvusiai operos solistei suteiktas Lietuvos konservatorijos profesorės vardas.

Ir muziejus komunistiškai tvarko

Vilniuje įvykusiame muziejų darbuotojų pasitarime komunistų istorikas R. Šarmaitis kalbėjo apie uždavinius pertvarkant muziejų eksponatų išdėstymą pagal komunistų partijos suvažiavimo nutarimus.

Kandidatai Lenino premijai

Kandidatų Lenino premijai gauti tarpe yra ir šie lietuviai: poetas Edvardas Mieželaitis už rusų kalba išėjusį eilėraščių rinkinį "Žmogus" (jį pristatė Tarybų Sąjungos ir Lietuvos TSR Rašytojų sąjungos), skulptorius Juozas Mikėnas už kūrinį "Taika' (pristatė Lietuvos TSR Dailininkų s-ga) ir dailininkas Antanas Žmuidzinavičius už paveikslus "Tarybų Lietuva" (pristatė Lietuvos TSR Dailininkų s-ga ir Kauno Politechnikos Instituto mokslinė taryba).

Saulė ir kelmo nelenkia.

TIKRA TEISYBĖ

Apie komunistus ją rasite Keleivio išleistoje knygutėj **"Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą."**

Joje rasite bendrų žinių apie Sovietiją, apie jos padėtį, kaip bolševikai paėmė valdžią, tvarko ūkį, kokia yra darbininkų padėtis, apie koncentracijos stovyklas, sąžinės laisvę ir t.t. ir t.t.

Ypač šiuo metu ji naudinga ir įdomi paskaityti. Jos kaina tik 50 centų.

Amerikos lietuviams

Š. m. vasario 16 d. sukanka 44 metai, kai po ilgos carinės Rusijos okupacijos buvo atstatyta laisva ir nepriklausoma Lietuvos Respublika. Ta diena kiekvienam lietuviui yra brangi ir visur iškilmingai minima.

Deja, politinė padėtis pasaulyje nepalankiai susiklostė jaunai Lietuvos valstybei, ir ji neteko laisvės. Ji neša sunkią Sovietų Rusijos okupaciją.

Kiekvieno lietuvio pareiga visomis teisėtomis priemonėmis kovoti už Lietuvos laisvės atstatymą, siekiant pašalinti okupantą.

Amerikoje tos kovos priešakyje jau virš 20 metų stovi Amerikos Lietuvių Taryba.

Per tuos ilgus kovos metus ALT kėlė ir tebekelia pavergtos Lietuvos reikalą.

Metinis ALT suvažiavimas, įvykęs Chicagoje 1961 m. liepos 3-4 d.d., savo atsišaukime į visuomenę ir organizacijas pabrėžė reikalą kiekvienam lietuviui įsijungti į tą kovą ir remti visomis išgalėmis Amerikos Lietuvių Tarybos darbą.

Kasdiena tarptautinei įtampai didėjant, ALT turi kuo stropiausiai pasirengti Lietuvos laisvės bylai kelti ir ją ginti.

Amerikos Lietuvių Tarybos uždaviniai diena iš dienos didėja. Mūsų veiklos baras labai prasiplėtė: 1) informacija pavergtos Lietuvos reikalais įvairioms institucijoms, 2) žinių koncentravimas iš pagrobto krašto, 3) bendroji veikla ir darbo koordinavimas su estais ir latviais bei dalyvavimas Pabaltiečių Komitete (Joint Baltic American Committee),4) rėmimas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIK) darbų, 5)parama jaunimo organizacijoms ir jų spaudai, 6) leidiniai ir spauda įvairiomis pavergtos Lietuvos temomis, 7) nuolatinių santykių palaikymas su Amerikos administracija ir kongresu, 8) tarpusavio ryšių palaikymas su savo skyriais bei kitomis organizacijomis ir daugybė kitų reikalų.

Tuos darbus ALT atlieka labai abibrėžtomis priemonėmis dėl piniginių išteklių kuklumo.

Minint šiais metais Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną, ALT kreipiasi į kiekvieną lietuvį patriotą, į visas organizacijas bei ALT narius ir ragina visus dalyvauti ALT skyrių ir bendradarbiaujančių organizacijų rengiamuose minėjimuose ir skirti aukas kovai už Lietuvos laisvę sustiprint.

Kiekvieno lietuvio įnašas yra gyvybės gelbėjimas žudomai tautai ir pagalba kenčiantiems tėvam ir broliam.

Aukas prašome įteikti minėtų organizacijų minėjimuose arba, negalint juose dalyvauti, siųsti jas ALT Centrui:

Lituanian American Council, Inc.
1739 So. Halsted Street,
Chicago 3, Illinois.

Vieningai atlikime savo tautinę pareigą dideliam Lietuvos gelbėjimo reikalui.

Chicago, 1962 m.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS CENTRO V-BA

Ką mačiau Lietuvoje

(Tęsinys)

Iš Vilniaus autobusais nuvežė į Kauną. Lietuvos viešbuty davė kambarį dviem, parodė šilko-pliušo fabriką, sakė, kad jame dirba 2,000 darbininkų, medžiagą gauna iš kitur, kaip audžia neparodė, išaustai medžiagai marginti mašinų, matyti, neturi, nes ant ilgų stalų ištiestą šilką viena mergina stovėdama viename šone, antra antrame ritina volą, kuris ir išmargina.

Aplankėme ligoninę, 9-jį fortą, kur, kaip mums aiškino, fašistai išžudę virš 80,000 kalinių.

Iš Kauno važiavome į Klaipėdą, kurios priemiesty laukė susirinkęs būrys žmonių. Išlipus iš autobusų, mus pasveikino miesto atstovas, įteikė kiekvienam gėlių. Klaipėdoj pasistiprinę, važiavome į Palangą, kur aplankėme Birutės kalną, buv. Tiškevičiaus rūmus, kurie dabar skirti rašytojams poilsiauti, kas norėjo, galėjo ir pasimaudyti.

Iš Klaipėdos laivu plaukėme į Nidą. Retai kame tėra tokie smėlio kalnai, neišpasakytas grožis. Aplankėme pionierių stovyklą, vaikai mus papuošė girioje surinktų gėlių puokštėmis, padainavo, pašoko.

Į Klaipėdą grįžome autobusais, o iš ten per Kauną į Vilnių.

Nors atvažiavus į Vilnių buvo pasakyta, kad neleis pas gimines važiuoti, nes gali nelaimė atsitikti, bet daugumai leido su palydovu nuvažiuoti nors kelias valandas, kai kuris galėjo ir pernakvoti. Drąsesni bandė slaptai važiuoti, bet sugavo.

Ir tikrai, JAV ekskursantams, kiek teko girdėti, vieniems išvažiavus, gali nelaimė atsitikti. Mat, žmonės yra įpykę ant pirmųjų dviejų vasarų ekskursantų, nes patyrė, kad atvažiuoja daugumą raudonų arba jiems artimų. Daugelis ekskursantų savo giminėms yra išrašę Laisvę, Vilnį. Tuose laikraščiuose Lietuvos žmonės skaito, kad grįžę į Ameriką ekskursantai meluoja savo prakalbose pasakodami apie gerą gyvenimą Lietuvoje ir vadina jos žmones dideliais tinginiais.

Lietuvos žmonės tuo labai piktinasi. Jei mes, sako, esame tinginiai, nieko nedirbame, tai kas mums viską padaro, kas sugriautus miestus atstatė, kelius sutaisė ir t.t. Jei čia taip gerai, tai kodėl tie ekskursantai nepasilieka gyventi.

Traukiniais ir autobusais pas gimines važiuoti neleido, o tik taksį pasisamdžius, ir dar ne iš ten, iš kur arčiau. Pavyzdžiui, iš Kauno į Kapsuką (Mariampoję) 55 kilometrai, traukiniu į abu galu kaštuotų tik virš 3 rubl., bet ten važiuoti leido iš Vilniaus, iš kur jau yra 157 kilometrai, ir tas malonumas taksi pasisamdžius kaštavo virš 100 rublių.

Lietuvoje ir gimines sunku įtikinti, kad nesi raudonas, ir todėl jie bijo atvirai apie savo gyvenimą kalbėti. Ir įtikintas kalba tik tada, kai niekas kitas negirdi.

Būnant Vilniuje ir Kaune, teko kalbėtis su žmonėmis, kuriems iš Amerikos atsiunčia komunistų laikraščius. Jie piktinosi Mizaros rašiniais apie tai, ką jis matė ir patyrė Lietuvoje. Jis prisipažino, kad, kur tik ėjo ar važiavo, vis buvo ne vienas. Visi žinojo, kas jis toksai, tai kas būtų drįsęs su juo atvirai kalbėtis.

Miesto gatvėse, stotyse, aplamai viešose vietose žmonės nekalba apie savo gyvenimą, nes bijo ką prasitarti, kad nereikėtų eiti į "mokyklą" — kalėjimą.

Vaikščiojant dirbtuvėse, teko paklausti, kiek darbininkai uždirba. Rusas atsako — gerai, užtenka, o lietuvis, jei niekas negirdi, pasako savo uždarbį. Visur iškabos didelėmis raidėmis: "Socializmo gerovei vykdome septynmečio planą" ir kt. Teko girdėti, kad atlyginimo išmokėjimo dieną darbininkai turi po kelias valandas stovėti eilėse.

Visose dirbtuvėse, kur tik galima, darbas užduotinis. Sakysim, tinkuoja sieną. Yra nustatyta, kiek reikia per dieną nutinkuoti, kad gautum nustatytą dienos atlyginimą. Oficialiai darbo diena yra 7 valandų, bet jeigu tu per tą laiką negali nustatyto ploto ištinkuoti, tai gauni dirbti ilgiau ir už tai viršvalandžių atlyginimo negausi. Gerai, jei esi artimuose santykiuose su prižiūrėtoju, jis gali tau "loską" padaryti: gali tau ištinkuotą plotą padidinti.

Darbininkai dažnai negali dirbti dėl medžiagos trūkumo arba žiemą dėl šalčių. Kadangi nedarbo draudimo nėra, todėl tuo metu darbininkai negauna jokio atlyginimo.

Turistas

RUOŠIASI GINTI N. GVINĖJĄ

Indonezijos diktatorius Sukarno kėsinasi "išlaisvinti" olandų valdomą Naująją Gvinėją. Čia matome Olandijos karo pajėgų vadus adm. Reese (pirmas dešnėj) ir greta jo pulk. Eckhout, studijuojančius numatomų kovų vietų žemėlapį. Užpakalyj olandų marinų vadas pulk. Roos ir karo laivyno kapitonas Elbers. Indonezija, nors iš šūkauja apie karą, bet tikisi N. Gvinėją gauti be šūvio. Olandai nėra vieningi, ar ginti tą toliimą salą, kurioje gyvena papuasai.

DĖKOJA ALTui

JAV Prezidentui J. F. Kennedy pasakius Kongrese kalbą apie Unijos Stovį, ALT Sekretorius dr. P. Grigaitis pasiuntė Prezidentui ALTo vardu sveikinimą ir linkėjimus.

Taip pat pasveikino ALT vardu naujai išsinktą Atstovų Rūmų pirmininką John W. McCormack.

Baltieji Rūmai ir John W. McCormack ALT Sekretoriui atsiuntė padėkos laiškus.

JAUNIMAS TEBESĄS VORATINKLIUOSE

(Elta) Kaune sausio 4-5 d. d. buvęs švietimo darbuotojų suvažiavimas pasveikino Sovietų S-gos kom. partijos centro komitetą. Jis, aišku, "karštai pritarė" Maskvoje priimtai programai. Taip pat dalyviai pritarė ir tam, kad "idejiškai buvo sutriuškinta" antipartinė Molotovo, Malenkovo, Kaganovičiaus ir kitų grupė. Visų Lietuvos švietimo darbuotojų esanti garbės pareiga visiškai įgyvendinti visuotinio privalomo aštuonmečio mokymo įstatymą.

Pasitarimo dalyviai kreipėsi į mokytojus, tėvus, visuomenę ir nurodė į mokyklose esančias "abejingumo nuotaikas". Girdi, svarbiausias moksleivių darbo tikslas esąs ..., kad to darbo procese būtų ugdomas komunistinės visuomenės žmogus. Toks žmogus auklėti — dabar pirmasis uždavinys mokytojams, o jį vaizduoti — rašytojams, dailininkams.

Pasirodo, kad lietuviškasis jaunimas ne taip lengvai pajungiamas tokiam "auklėjimui" ir tai liudija nurodytos trys blogybės, veikiančios Lietuvos jaunimą: taigi, žaloti jaunimą bandančios kapitalistinės praeities atgyvenos (jos tą jaunimą ir įpainiojančios į "buržuazinio nacionalizmo voratinklius"), tas nelaimingas jaunimas dar bandomas nuvesti religinių prietarų klystkeliais, pagaliau jis... užkrečiamas privačiasavininkiškumo, egoizmo ir individualizmo nuotaikomis. Tai negerovės, kurios, komunistų akimis, veikia ne tik jaunimo, bet ir iš viso Lietuvos gyventojų dvasią.

Iš pasitarime kalbėjusių V. Kuzminskis pabrėžė, kad Lietuvos mokyklose dar dirba apie 11,000 mokytojų, neturinčių augštojo mokslo (plg. "Tiesa", 5 nr.). Savo kalboje J. Paleckis pirmiausia mokytojams davė tokių patarimų: jie, esą, turį neapkęsti bet kokio tautinio ar rasinio diskriminavimo, įžeidinėjimo... Jis pripažino, kad Lietuvoje dar daug esama žmonių, kurie... atsilikę kultūroje, o tas atsilikimas reiškiasi tuo, kad jie neatsikratę nuo seno įdiegtų pažiūrų. Girdi, jie savo galvosena "tebetūno kapitalistinės-buržuazinės pasaulėžiūros klampynėje".

Kai kurie mokytojai nusiskundė, kad mokiniai "nubyra", apleidžia mokyklą. Štai, tik pirmaisiais šių mokslo mėnesiais Kauno mieste paliko mokyklą 200 moksleivių.

Buvo daryta priekaištų ir Lietuvos rašytojams — jie mažai domisi mokytojų, moksleivių gyvenimo aprašymais. Esą, apie studentus Lietuvoje tėra viena knyga, o apie vid. mokyklos gyvenimą nieko nematyti.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoj Amerikoj—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlę Amerikoje mūsiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina $5.00; minkštais apdarais—$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Tegul bus pagarbintas, Maiki!

— Aš maniau, kad tėvas buvai jau pamiršęs "garbinimą"

— Garbinti reikia, Maiki, ba velniui užaugo jau perdideli ragai.

— O kur tėvas jo ragus matei?

— Juos galima matyti visur, Maiki. Ve, Afrikoje nigeriai pradėjo piauti katalikų misionierius. Ar tai ne velnio darbas? Net popiežius apsiverkė, kai išgirdo apie baisią jų smertį.

— O kam jis tuos misionierius tenai siuntinėja?

— Kaip tai kam? Juk laukinius reikia atversti prie Dievo.

— Bet jie turi savų dievų, tėve; svetimų jie nenori.

— Eik jau eik! Kokie ten jų dievai? Monkes garbina.

— Tegul ir taip, tėve, bet jie mano, kad jų dievai vistiek gerėsni, negu iš molio nulipdyta šv. Filomena, arba ant popieriaus nutepliotas raitas šv. Jurgis.

— Ar tai jie razumo neturi?

— Jie, tėve, nėra tiek išsilavinę, kiek baltieji žmonės; tačiau jie žino, ko jie nori, ir ko nenori. Misionieriams jie sako: mes neinam pas jus brukti mūsiškių dievų, ir jūs nebrukit mums saviškių. O jeigu perdaug lįsit ir mūsų dievus niekinsit, tai mes pradėsime jus mušti. Ir aš pasakysiu, tėve, kad negalima perdaug juodveidžių kaltinti, jeigu jie, gindami savo tikėjimą, vieną kitą misionierių sušeria krokodilams. Juk mes nekaltinam ir senovės lietuvių, kurie, gindami savo dievus, mušė kryžiuočius. Priešingai, mes kaltinam kryžiuočius, kurie prievarta laužėsi Lietuvon ir bruko tenai savo molinius bei medinius šventuosius. 1410 metais ties Žalgiriu lietuviai sunaikino tūkstančius kryžiuočių. Mes ir šiandien tuo gėrimės

— Bet tu, Maiki, nekaltink popiežiaus. Jo biznis yra platinti tikėjimą ir organizuoti parapijas, ba kur gi kitur jis gautų pinigų? O pinigų reikia daug, ba reikia užlaikyti kliošturius, škules, visokias akademis ir reikia kovoti su bedievybe, kuri plinta po visą svietą. kaip koks patapas. Pasiekė jau ir mūsų šventą Lietuvą. Gazietos rašo, kad Padleckio žandarai jau įkišo į lakupą keletą kunigų, tarp jų ir Klaipėdos kleboną Povilonį.

— Žinau, tėve, skaičiau apie tai ir aš. Bet ir čia ne velnias kaltas.

— Nu, tai kas?

— Žinios sako, kad jis ir kiti kunigai nusikalto sovietų įstatymams, kurie draudžia spekuliuoti. Sakoma, kad kun. Povilonis iš spekuliacijų pastatęs Klaipėdoje naują bažnyčią.

— Ar tai už bažnyčios pastatymą reikia kunigą sodinti džėlon?

— Ne, tėve, ne už bažnyčios pastatymą jį pasodino. Bažnyčiai pastatyti jam buvo duotas bolševikų valdžios leidimas. Jį pasodino už spekuliaciją.

— O kas yra spekuliacija?

— Tai yra nelegalus biznis, tėve. Lietuviai tokį verslą vadina "šmugeliu". Pavyzdžiui, kai kun. Purickis, būdamas Lietuvos ministeriu, gabeno Rusijon užplombuotais vagonais sachariną, tai jis darė šmugelį ir buvo už tai teisiamas. Prochibicijos laikais Amerikoje buvo labai išsiplėtęs degtinės šmugelis. Iš to biznio daugelis tapo milionieriais, bet ne vienas ir kalėjime už tai sėdėjo. Šmugelis yra rizikingas biznis, tėve, bet jis ir pelningas, todėl daug kas jo griebiasi. Kartais net ir dievobaimingas kunigas juo susigundo.

— Bet kokį šmugelį galėjo daryti Klaipėdoj kun. Povilonis?

— Aš tėve, tikrai nežinau, bet atrodo, kad jis, valdininkus papirkdamas, gaudavo daugiau medžiagų, negu bažnyčios statybai reikėjo, ir jas parduodavo juodoj rinkoj, darydamas iš to pelningą biznį. Kaip rodos, jis gaudavo ir slapta įvežamų Amerikos dolerių, kuriuos taip pat juodoj rinkoj pardavinėjo, gaudamas daug rublių. Sovietų įstatymai tokią spekuliaciją draudžia, dėl to kun. Povilonis ir keli kiti kunigai esą areštuoti.

— O kaip kalba Dievo prisakymai, Maiki: ar spekuliacija griekas, ar ne?

— Tie prisakymai, tėve, nieko apie spekuliaciją nesako, nes kai Maižius juos rašė, spekuliacijos dar nebuvo.

— Nu, tai kun. Povilonis nesugriešijo. O jeigu jam reikės cypėj pasėdėti, tai jis gaus už tai atlaidų. Ai beč jur laif.

Kur pietums reikia paso

— Malonėkite priimti mano prašymą ir atvykite pas mus į Berlyną Kalėdų ir N. Metų praleisti.

Jūsų pažįstamas Heinz.

Tai dalis iš mūsų gero pažįstamo, atsitiktinai atostogose sutikto, vokiečio inžinieriaus laiško, kuris gyvena V. Berlyne.

Žmona, kaip ir paprastai, nei pritarė, nei atsisakė. Žodžiu, perdaug entuziazmo ji neparodė, bet aš tame jos abejojime pastebėjau, jog ir ji norėtų pamatyti tą "Kinų sieną", kuri dalina į dvi dalis buvusią Vokietijos sostinę.

— Aš eisiu sutvarkyti pasų, — pareiškė man žmona. Tada visai paaiškėjo, kad abiem rūpi pamatyti iš arti taip daug linksniuojamas karo ir politikos intrigų sudraskytas miestas — Berlynas.

Po trejetos valandų kelionės buvome Berlyne. Miestas pasipuošęs Kalėdų eglutėmis. Aerodrome kalėdinė nuotaika. Vieni dar atvyksta, kiti išvyksta su ryšuliukais, kuriuose be abejo yra Kalėdų dovanėlės žmonoms, motinoms, vyrams, seserims ar broliams, o gal ir šiaip draugams.

Mūsų Heincas, kaip sutarta, laukė mūsų pasitikti. Važiuodamas vis aiškino mūsų pravažiuojamas vietoves, bet, esant jau prieblandai, tegalėjome tik reklamų šviesas matyti.

Nesitikėjom, bet jis mus buvo gerai, galbūt, net kiek perdėtai apibūdinęs savo žmonai ir seniems tėvams. Moderniame ir labai skoningai įrengtame bute stovėjo papuošta eglutė... Prieš ketverius metus užmegzta Ispanijoj pažintis neužgeso, bet dar stipriau įsigyveno. Kartas nuo karto laišką parašydami, atvirukais pasikeisdami atostogų metu, visą laiką vieni apie kitus žinojome daugiau ar mažiau.

•

Kūčių vakaras. Mano mintys skriejo į mano tėviškę, kur mama ir broliai su seserimis ruošėsi Kūčioms. Aš tai žinau, nes mama rašė savo paskutiniame laiške, kaip jie viską rengs ir kas maldas skaitys. Ji ir apie mane su žmona galvos... Kaip koktu — vos tik keletas šimtų kilometrų skiria mus, bet pas juos nuvykti gresia kalėjimas, o gal ir mirtis...

Dvylikta valanda nakties. Čia niekas šitame jaukiame bute nesėdo prie Kūčių stalo. Stikliukai pripilti vokiško konjako mums vyrams, o moterims šampano taurelės. Namų šeimininkė —labai sumani šeimininkė. Ji nepamiršo ir jai nepažįstamų į vaišes atvykstančių jos vyro draugų. Žmonai teko puikių kvepalų, o man gražiai įrišti Goethes raštų keturi tomai. Tai mus labai nustebino. Didžiai buvo nustebinti ir mūsų vaišingieji šeimininkai, kada jie atidarė mūsų atvežtą dovaną, kuri buvo skirta abiems.

Apie Kalėdų eglutę eidami vieni paskui kitus, sugiedojome "Stille Nacht, Heilige Nacht..." Mūsų visų veiduose buvo regimas kažkoks širdies skausmas. Visi, kažko prislėgti, nedrįsome suardyti mūsų nutrūkusių balsų sudarytos tylos.

•

V. Berlynas puikiai statosi. Stengiamasi kuo gražiausi pastatai pastatyti, tuo sudarant gražų vaizdą čia atvykusiam svetimtaučiui ir tuo parodant, kad dalis Berlyno yra laisvas pasaulis ir jokiai diktatūrai nenori priklausyti. Mūsų šeimininkas nuvežė mus ir prie "Kinų sienos".

Stovime prieš sienos perėjimą ir stebime. Judėjimas menkas. Iš rytų pusės niekas neateina į vakarus. Ten karts nuo karto perbėga gatve vopo (liaudies policininkas), tai pasislepia, tai vėl galvą kyšteli. Iš vakarų pusės į rytus pervažiavo du automobiliai, kurie buvo, mums iš tolo stebint, vopų apsupti.

Laikraščiai rašo, jog du vopai perbėgo sieną. Pravažiuoja automobilis su garsintuvais, duodamas naujausias žinias, kurios, savaime aišku, yra skirtos rytų berlyniečiams. Prie pat sienos vakarų sektoriuje pastatytas keletos dešimties metrų bokštas, kur kas valanda yra duodamos žinios.

Šen bei ten dar matyti karo gruvėsių liekanų ir V. Berlyne. Tačiau miestas gražiai ištaisytas, ir visur įrengta sporto aikščių ir medžių prisodinta.

Vakarų Berlyną jau ištyrinėjom, ir man rūpi nueiti į R. Berlyną. Mūsų draugas atsisako mus iki tenai vežti, bet duoda patarimų, kaip mums geriau būtų ten patekti.

Rytų markių jis patarė nesiimti, nes tai sudarys daug nemalonumų ir dar ko gero atsidursime kalėjime.

Kontrolės punktą pervažiavome, ir vopo mus, kaip ir visur per sieną pervažiuojant, sulaikė pasų patikrinimui. Pasielgė labai mandagiai ir net pagarbą atidavė.

Koks didelis skirtumas: ten gruvėsių penkis kartus daugiau, negu vakarų Berlyne. Jau iš pirmo sykio pažvelgus, matai skurdą ir nepasitikėjimą žmogaus žmogumi. Nebematyti tų puošnių krautuvių langų, kurie lūžte lūžta prekėmis. Žmonės čia neturi laiko sustoti ir šnekučiuotis. Čia gatvėje tau niekas nesako "Guten Tag". Jie tave peržvelgia iš padilbų ir šnairomis. Ko nors pasiteiravus ir padėkojus, neatsako "bitte schoen", bet kažkaip, lyg iš atminties išmokę, — "jawohl, Kamerad".

Išsikeitėme rytinių markių ir einame toliau, dairydamiesi į apleistus griuvėsius ir laiko ardomus gyvenamus namus. Pamatome restoraną ir ten įeiname. Tik dėl įdomumo. Pavalgę ir sotūs mes iš V. Berlyno.

Įėję atsisėdame prie, mūsų nuomone, patogiausio staliuko — kampe. Jeigu mus kas nors stebės, tai mes matysime. Sėdime ir laukiame padavėjo, kuris sukinėjasi, nežinodamas, ką daryti iš nuobodumo.

LAIMINGO GYVENIMO 50 METŲ

Sausio 27 d. sukako 50 metų, kai Margaret ir Stasys Michelsonai susituokė. Auksinių sukaktuvių proga linkime jiems dar ilgų laimingų metų.

Užuot paklausęs, ko mes malonėtume, jis paklausė, ar valgyti atėjome. Gavęs teigiamą atsakymą, dar gerai į mus pasižiūrėjo. Nuo kito jo klausimo aš vos tik nepratrūkau juokais.

—Kamerad, Ihren Ausweis, — lyg koks politrukas pareikalavo jis.

Man dar delsiant, jis pakartojo, pareikšdamas, jog be paso jis negali priimti užsakymo. Ta visa apeiga buvo atliekama garsiai šaukiant, lyg prieš kokius neklaužadas komjaunuolius. Patikrinęs pasus mandagiai padavė atgal.

— Vakarų markėmis mokėsite? — pašnabždom paklausė padavėjas taip nužemintai, kad tiesiog ir juokinga ir pikta.

— Aš turiu pakankamai R. markių ir jomis mokėsiu, —atsakiau.

— Keitimo kvitą ar turite? — vėl jis pradėjo baubti. Gerai įtikinus ir viską tvarkoj radus, gavome mūsų užsakytą maistą, kuris nebuvo blogas, bet tolygiai neprilygsta V. Berlyno tokios pat klasės restoranui.

Žinodami, kad raudonųjų markių negalima pasiimti į V. Berlyną, nutarėm paimti taksį, kurie yra valdiški. Apvažinėjom be jokio tikslo įvairias gatves ir tuolaikinę Stalino alėją. Joje pastatyti nauji butai, tačiau jų sienų mūrai aižėja ir byra. Nors mūsų vairuotojas ir aiškino, kiek čia yra statoma naujų butų per metus, bet aš esu tikras, kad kol naujausi bus pastatyti — nauji jau bus sugriuvę.

Pravažiuojame naujai statomą pastatą, kur aiškiai matyti, kad siena dar neseniai išvirtus. Man pasiteiravus, kas čia buvo atsitikę, vairuotojas tarėsi mano klausimo negirdėjęs. Rytų Berlynas, kaip jis pasakojo, greit pralenks V. Berlyno dalį. "Vargšas sukatėlė", pagalvojau pats sau.

Pasižiūrėjau į automatą ir į mano turimus pinigus ir paprašiau sukti į perėjimo vietą — Friedrich Str. Už kokio poros šimtų metrų sustojom. Man dar liko lygiai 70 raudonųjų pfenigių. Ne, jam jokio patarnavimo nereikia, jis gaunąs gerą atlyginimą iš valdžios. Sviedžiau aš tuos pfenigius į asfaltuotą gatvę, nors taip norėjau pasilaikyti atminimui.

Mano kaimynas olandas už keleta pfenigių išsėdėjo 4 val. kalėjime. Jokių pinigų iš R. Berlyno negalima pasiimti į Vakarus.

Jeigu per kratą, kuri, aš manau, yra daroma kiekvienam civiliui, esi pristatomas i vopo būstinę ir turi paaiškinti, kodėl tuos pinigus nešiesi į V. Berlyną.

Gali būti kaltinamas įvairiausiais įstatymų paragrafais ir net sabotažu. Įniršęs vopo viršininkas pradės tau įrodinėti, kaip vakarų imperialistai nori demokratinės respublikos ekonomiją sutriuškinti.

Ko jis bijo pasakyti ir pripažinti, tai rytinių markių bevertiškumo. Nors dabar Ulbrichtas įvedė naują kursą santykiu 1:1, bet vakaruose tie jo pinigai yra beverčiai popierėliai. Jų galima pirkti, kiek tik nori, 1:5 santykiu.

Būdamas tą trumpą laiką R. Berlyne, neturėjau progos su žmonėmis pasikalbėti. Jie visi vengia ir kažinko bijosi. Kai mes žiūrėjome į parduotuvės langą, priėjo ir senutė vokietė. Išgirdus, kad mes kalbamės jai nesuprantama kalba, didžiai nustebo.

— Auslaender? — paklausė su nusistebėjimu. Pasigyrė, kad jos sūnus gyvena Frankfurte ir ji iš jo,girdi, gaunanti siuntinėlių.

Kai paklausiau, ką ji dirbanti ir kaip čia pragyvenimas, tai lyg elektros pritrenkta krūptelėjo ir atsiprašydama pasišalino.

Greitai, kaip tik senyvas žmogus gali paeiti, ji pasikuprinus nuskubėjo šaligatviu ir pranyko gatvės užsisukime. Tikrai kaip vaiduoklių pasauly. Ar ji manęs bijojo?.. Ar tai žmogaus žmogumi nepasitikėjimas?..

•

Sugrįžome į V. Berlyną— pastatėme kojas kitame pasauly. Čia vieni kitus sveikina gatvėse ir šnekučiuojasi. Veidai ne tokie išblyškę, ir baimės akyse nematyti.

Einame gatve tolyn. Prieina jauna moteriškė ir klausia, ar mes iš ten ateiname...

— Taip, mes norėjome iš arti pamatyti R. Berlyną ir ten pabuvoti, — pasisakiau jai.

— Tamsta svetimtautis? Žurnalistas? Pasakykite ir rašykite, ką tik norite, bet tol, kol yra dvi Vokietijos ir stovi šitas štai mūras, mes esame politiniai padalyta tauta. Mes čia, V. Berlyne gyvenantieji, jaučiamės laisvi ir saugūs. Mūsų ekonomija yra kasdien plečiama, nežiūrint įvairių grasinimų ir sienų statymų. Blogai yra tiems, kurie turi šeimas ten už sienos. Štai Kalėdos, o jų aplankyti neleidžia.

— Achtung, achtung!— šaukia pravažiuodamas automobilis su garsintuvais. — Ir vėl vienas per "Kinų sieną" perbėgo...— girdime nematomą balsą.

Anykštėnas

JUOKAI

Geras patarimas

Vokiečių kancleris Bismarkas buvo šiurkštus ir despotiškas žmogus.

Kartą jam susirgus ir pakvietus gydytoją, šis, norėdamas geriau išaiškinti ligos priežastis, ėmė kanclerį smulkiai klausinėti. Netekęs kantrybės, Bismarkas suburbėjo:

— Užuot kamantinėjęs, verčiau gydytum!

Gydytojas, nė kiek nesumišęs, atsakė:

— Patarčiau jūsų ekscelencijai kreiptis į veterinorių. Tai vienintelis gydytojas, niekad neklausinėjąs savo ligonių.

ĮDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Aloyzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina $3,00.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl. kaina $ 1,50.

Juozas Švaistas: JO SUŽADĖTINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 pusl. kaina $4.00.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviais, 397 psl., kaina $4.00.

Jurgis Gliauda, ŠIKŠNOSPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina $2.50.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 pusl., kaina $4.50.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS, 509 pusl., kaina $5.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166pusl., kaina $2.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracij o j 636 Broadway, So. Boston 27. Mass.

Batas — purvo brolis.

"Keleivio" 1962 Metų

KALENDORIUS

JAU RUOŠIAMAS SPAUDAI. KVIEČIAME JĮ UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorius 1962 metams baigiamas ruošti. Jame bus daug ir įvairių skaitymų, informacijų, elių, juokų, patarimų ir plati kalendorinė dalis.

Kalendoriaus kaina lieka ta pati kaip pernai

75 CENTAI

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway —:— So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

ALEKSANDRAS FROMAS-GUŽUTIS

Žaliagirės ponas

Aleksandras Fromas, žinomas A. Gužučio slapyvardžiu, gimė 1822 m. Raseiniuose, mirė 1900 m. Gangailiškiuose, Raseinių apskr., daugiausia žinomas savo dramos kūriniais (Ponai ir mužikai, Eglė žalčių karalienė, Gudri našlė, Gedimino sapnas ir t.t.), bet rašė ir apysakas ir eilėraščius. Čia spausdinama ištrauka iš apysakos "Vargdieniai", kuri parašyta 1889 m., išspausdinta Vienybėje Lietuvninkų 1893 m. ir atskirai išleista 1903 m.

Mitvos upės antkrantėje, mažame Tamošių kaimelyje, gimė Gabrys Zubrickis iš tėvų vargdienių. Paūgėjęs vaikinas rodė didelį norą ir gabumą mokslui, dėl to, kone pats iš savęs išsimokęs rašto, prašė tėvą, kad atiduotų jį į mokyklą. Senis Zubrickis norėjo sūnų patenkinti, bet sunku buvo ką padaryti, nes ponai nelabai mėgdavo leisti savo pavaldinius mokytis, o be to, valstiečių nepriimdavo į aukštesnes mokyklas. Dėl tos priežasties švietimas jokiu būdu negalėjo išsiplatinti tarp valstiečių, kurie, būdami ponų nuosavybė, gyveno tamsybėje ir buvo verčiami kaip gyvuliai dirbti sunkius baudžiavos darbus, dėl to kultūriškai mes toli atsilikome nuo kitų apšviestų Europos tautų, ir širdis plyšta pagalvojus apie veltui pražuvusius žmones, kurie, mokslą gavę, savo proto galybe būtų buvę žmonijos šviesa ir pagražinimas.

Besirūpindamas savo sūnaus mokslu, Zubrickis kasinėjo galvą ir, nieko negalėdamas sugalvoti, nuėjo patarimo pas savo bičiulį, netoli gyvenantį bajorą Vincentą, kuris buvo netamsus žmogus, nes keletą metų mokėsi pas raseiniškius kunigus pijorius ir nevieną šeštadienį atlikdavo skaudulingą apyskaitą su kunigu prefektu, kurs, ištraukęs iš aulo švelnų bizūnėlį, mėgdavo nesigailėti mokėti už visos savaitės nuodėmes.

— Tegul bus pagarbintas, — tarė Zubrickis, įeidamas į bičiulio trobą.

— Ant amžių amžinųjų! Ką beveiki, bičiuli, ar atėjai raginti medų kopinėti? — prakalbėjo ponas Vincentas.

— Dar peranksti avilių žiūrėti... Ot, taip sau atėjau— pasiteirauti.

— Sėskis, brolau, ir kalbėk, kokį ten vargą turi.

— Ponas pažįsti mano Gabriuką?

— Kur nepažinsi to dailaus ir vikraus ,kaip voverė vaikino, kurs į aukščiausius medžius įslenka. Ar jam ka blogo atsitiko?

— Dėkui Dievui—nieko blogo, tik ,matai tamsta, ta šašnys užsimanė į mokslą veržtis, o žinoma, kad mužiku į mokyklą nepriima.

— Labai gaila, nes tai yra akylas vaikas, galėtu tapti naudingu žmogumi. O ponui apie tai ar kalbėjai?

— Vieną kartą minėjau, bet atsakė, kad geriau tesi mokinąs arti ir šieną piauti, — liūdnai tarė Zubrickis.

— Tai paprastų ponų kalba: jie tik žiūri, kad žmonė dieną ir naktį dvarui dirbtų, o apie valstiečių būvį ir švietimą nė maž nesirūpina.

— Ar žinai ką, bičiuli, dėl geresnės rodos išgersime po burną, — pasakė ponas Vincentas ir, ištraukęs iš kam po butelį, užgėrė Zubrickį.

Bičiuliai po du kartu vienas antram ištarė "būk svei kas" ir tada pradėjo tartis. Ponas Vincentas sako:

— Mielas bičiuli! Aš tau duosiu patarimą, tik, brolau, tyla. Kad ir pati nežinotų! Tavo vaikas yra vienmetis su mano mirusiu Ipoliuku, kurio visus bajoriškus raštus turiu pas save; su tais raštais gali atiduoti savo Gabriuką į Kražių gimnaziją, kur mano sūnaus vardu mokysis ir į žmones išeis.

—Dėkui, bičiuli, dėkui už gerą širdį, visą amžių tamstos geradarybę atminsiu.

—Nėra už ką dėkoti, gyvendami vienas kitą turime gelbėti. Tą reikalą turime laikyti paslaptyje, tavo vaikas paleistas vasarą iš mokyklos, negalės namie lankytis.

—Tą lengvai sutvarkysime; mano pačios brolis gyvena Šiauliuose, taigi Gabriukas galės ten būti per vasarą.

—O ponui ką pasakysi?—užklausė ponas Vincentas.

—Dvaras labai reikalingas kalvio, todėl ponas mielai man leis atiduoti Gabriuką į Jurbarką kalvystės mokytis, o paskui pameluosime ponui, kad kalviukas į Prūsus išbėgo.

—Tai puikus išmislas, vertas magaryčių, dėl to dar po burną išmaukime!—pasakė juokdamasis Vincentas ir užgėrė Zubrickį.

* * *

Šitokiu būdu jaunas Gabrys Zubrickis bajoraičio vardu įstojo į Kražių gimnaziją, kur su dideliu pagyrimu besimokydamas laimingai priėjo ligi šeštos klasės.

(Bus daugiau)

VIENUOLIAI ANT LEDO

Pranciškonai iš Miltono vienuolyno sutarė mesti dūmojus ape "sūdną dieną" ir išėjo ant ledo pačiuožti. Tarptautinėse čiožikų lenktynėse jie, rodos, dar nėra pasiruošę dalyvauti, nes greičiau primena veršiukus ant ledo, kaip ledo čempionus.

ŽIEMOS NAKTIS

Ir kas do naktis! Dega žvaigždės aukštai,
Bemirkčioja tartum akutės;
Iš užgirio pilnas mėnulis antai
Įspindo į langą pirkutės.

Šarmuotas rytys nebeblaško sniegų,
Tik kvapą užimdamas spaudžia,
Ar pirštais gudriais ant pirkutės langų
Žvaigždelėmis verpalą audžia.

O taip neseniai vertė pusnį žiemys
Ir kaukė kaip liūtas užklydęs;
Iš girios pargrįždamas kraupus įnamys
Žegnojos, jo rūstį išvydęs.

Bet priešais—rytys ir žiemys atsargus,
Giliai įsikasęs į sniegą,
Per sieksnį į žemę suleido nagus
Ir tartum lokys sau bemiega.

Gražumas dangaus! Tarp žvaigždžių įsikirtę
Septyni antai šienpiūviai!
Aukščiau dar šviesiau—Grigo ratai apvirtę
Ant kelio, išgrįsto blaiviai.

O kelias žvaigždžių milionais nušviestas:
Kur žiūri, vis žydrios akelės;
Kaip juosta per apvalų dangų ištiestas—
Tai paukščių vadinamas kelias.

Aplinkui nei balso! Tiktai vargdieniai—
Bekyšo iš pusnių eglytės;
Tik kartais nuo beržo šarmos garbiniai
Nukrinta, kaip lapas nuvytęs.
Tik pusnys aplinkui ir žvilga ir spindi;
Tik spiegia kas kartą skaudžiau. . .
Girdėtis! Iš tolo lyg skambalas dindi
Ir, rodos, kas kartą arčiau.

Maironis

Būk mandagi ir kukli

Visi žmonės eina į svečius norėdami savo kasdieninius vargus, rūpesčius pamiršti, malonumo turėti, bet nevisuomet šito gauna.

Jei pas tave ateina draugė ar pažįstama, atsisėsk su ja, maloniai pakalbėk, paguosk, jei yra reikalo, duok kavos puodelį ar ko kito, niekada neklausk tokių nesąmonių, kaip kiek metų turi, ar su pirmuoju vyru persiskyrei ar jis mirė, kiek mokėjai už suknelę ir t. t.

Jei jau taip nori tuos dalykus žinoti, tai sužinok iš jos draugės ar pažįstamų.

Nedavinėk patarimų, jei jų tavęs neprašo; niekad nemokink, kaip mūsų seni žmonės mėgsta daryti.

Niekada nesakyk: "Na ir tu atrodai taip pasenusi, pageltusi. . ." Žmogus ne visada vienodai atrodo—šiandien blogiau, ryt geriau, o toks pasakymas tegali tik širdį įgelti. Visuomet kitam sakyk gerus dalykus.

—:—

Daug moterų nemoka rėdytis. Jei tavo suknelė su blizgučiais arba joje turi sektuką (špilką), tai nieko nesidėk ant kaklo, auskarai gali būti tokie pat kaip suknelės blizgučiai.

Jei esi mažo ūgio, tai nepirk sukneles su dideliais lapais ir skersais raštais. Nešiok vienos spalvos sukneles. Tokios ir puošniau atrodo. Lapuota, marga, kad bus ir brangi, bet paprasčiau atrodys.

Balti ir juodi batukai tinka prie visokių suknelių.

Nesidažyk perdaug, kad neatrodytum nenatūrali.

Sena moteris turėtų vengti šviesios spalvos drabužių ir blizgučių. Nevisoms tinka trumpi ir siauri sijonai, nežiūrėk kaip kitos daro, žiūrėk daugiau, kas tau tinka.

Ūkininkė

5 PĖDŲ PLAUKAI

Žmogau, kur tu šiandien JAV rasi moterį, kuri nešiotų bent 2 pėdų ilgio plaukus, o tuo tarpu dar yra vietų, kur Ievos dukros didžiuojasi 6 pėdų ilgio garbanomis.

Persijoj (Irane) buvo plaukų konkursas, kurį laimėjo daktarė Fatemah Arya. Jos plaukai buvo ilgesni, negu 6 pėdų, siekė nuo galvos iki žemės ir dar žeme raitėsi.

Tokius plaukus prižiūrėti reikia nemažai kantrybės, bet persė, matyti, jos turi. Dėl grožio moterys moka aukotis.

JUOKAI

Kaip ten moko virti

Bolševikai visur pirmon vieton kiša propagandą. Iš to Rytų Vokietijoje šitaip juokiamasi.

Leipcige žmona galėjo daugiau uždirbti, negu jos vyras, todėl jie sutarė: žmona eis dirbti, o vyras bus namie. Bet jis mažai tenusimanė virti, todėl sutarė, kad jis eis į kursus to meno pasimokyti.

Po dviejų sąvaičių žmona jį klausia:

— Ar jau moki bent kiaušinį išvirti?

— Kiaušinį? Ne, tiek toli mes dar nenuėjome, — atsakė vyras.

Dar po 14 dienų žmona vėl klausia:

— O dabar, ar jau moki daržoves išvirti?

— Daržoves? Ne, tiek toli mes nepažengėme,— paaiškino vyras.

— Tai kiek jūs pažengėte? — nekantraudama klausė žmona ir gavo atsakymą:

— Iki spalio revoliucijos.

Pasigailėjo

Policininkas sustabdė vairuotoją už greitą važiavimą ir jau rengėsi rašyti protokolą, bet užpakaly sėdėjusi moteris pradėjo piktai kalbėti:

— Ar nesakiau? Ar neprašiau? Skubi kaip padūkęs, nežiūri nei į šviesas, nei į kitas mašinas. Tik per Dievo malonę mane neužmušei. Na, ir gavai! Ar aš nesakiau? Ar nesakiau? Ar nesakiau?

Policininkas, išklausęs tą pamokslą, paklausė vairuotoją:

— O kas ta moteris?

— Tai mano žmona, — atsakė vairuotojas.

— Jeigu taip, tai, vargše žmogau, važiuok toliau ir tegu Dievas tave laiko savo globoje.

O kame vaiko kepurė?

Patys skotai pasakoja:

Aberdeene buvo išgelbėtas skęstantis vaikas. Netrukus atbėgo jo tėvas ir vos alsuodamas klausia išgelbėjusįjį:

— Tamsta išgelbėjai mano sūnų?

— Taip, aš,— atsakė tas.

— O kame yra vaiko kepurė? — paklausė susirūpinęs tėvas.

Vandens jėga

Kartą Londone inžinierius skaitė paskaitą apie vandens jėgą. Jis smulkiai nupasakojo didžiausios vandens turbinos įrengimą ir joje glūdinčią vandens jėgą. Po 3 valandų jis baigė šitaip:

— Manau, kad aš apie vandens jėgą pasakiau viską, kas tik apie ją galima pasakyti.

Tada iš klausytojų atsikėlė baltabarzdis senis ir sušuko:

—O apie stipriausią vandens jėgą tamsta nieko nepasakei!

— Kokią jėgą tamsta turi galvoje? — paklausė inžinierius.

— Moterų ašarų, — atsakė senis. Tai buvo garsusis rašytojas Bernard Shaw.

Žmogaus pulsas per minutę muša 72 kartus, dramblio 30, arklio 40, šunies 80, o pelės net 670 kartų.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARAŠYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKŠTAIS VIRSAIS $4.00, KIETAIS—$5.00.

NAUJAUSIOS KNYGOS

LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, parašė Stasys Michelsonas, 500 puslapių, gausiai iliustruota, kaina minkštais viršeliais $4.00, kietais .... $5.00.

—:—

RAŠTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina ..... $3.00.

—:—

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl. kaina $1.00

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoj.

JUOZAS STALINAS

Šiandien, kada prieš 8 metus miręs Juozas Stalinas pačių komunistų paskelbtas didžiausiu žmogžudžiu ir jo lavonas ..išmestas iš mauzoliejaus Maskvoje, labai įdomu paskaityti Keleivio prieš 15 metų išleistą knygelę —

JUOZAS STALINAS, ARBA KAIP KAUKAZO RAZBAININKAS PASIDARĖ RUSIJOS DIKTATORIUM

Kaina 25 centai.

Įsigykite tą knygutę!

ĮDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS
Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LIETUVIU IŠEIVIJA AMERIKOJE vaizdi šio krašto lietuvių istorija, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kaina kietais viršais $5.00, minkštais viršais $4.00

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl. kaina $1.25

DIENOJANT, "knygnešių karaliaus" sūnaus Kipro Bielinio įdomūs atsiminimai, 464 psl., kaina.... $6.00

1905 METAI. Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai. Kaina $6.00

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS paruošė Antanas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvius visame pasaulyje. 464 psl. Kaina $6.50

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE surinko ir suredagavo Jonas Balys, 472 dainos su gaidomis. Angliškai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrišta 326 psl. kaina $5.00

MAŽOJI LIETUVA, parašė M. Gimbutienė, J. Gimbutas, J. Lingis, J. Balys ir J. Žilevičius, 326 psl., kaina $5.00

LENGVAS BŪDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliškai mokytis duoda įžtarimą, angliškus pasikalbėjimus. Kaina ..... 75 Cnt.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TAUGHT. M. Inkienė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliškai kalbančiam, 14[illegible] psl., kaina $1.25

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams suprasti. Kaina 50c

NEMUNO SŪNŪS. Andriaus Valuckio romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. Pirma dalis 380 psl. Kaina $3.00

NEMUNO SŪNŪS. Andriaus Valuckio romano antroji dalis, 426 puslapiai. Kaina $4.00

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galaunė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina $8.50

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl. Kaina ..... 50 Cnt.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl. gera popiera. Kaina $5.00

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kunigas M. Valadka. Svarbu susipažinti. Kaina $1.20

MILŽINO PAUNKSMĖ, Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popiera, kaina $2.50

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, įdomūs argumentai. Kaina ..... 20 Cnt.

ALTORIŲ ŠEŠĖLY. V. Putino-Mykolaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsižadėjo kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įrištos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis. Kaina $6.00

LIETUVA BŪDO. Stepono Kairio labai vaizdžiai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekviena proga, gražiais kietais viršeliais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina $5.50

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ. K. Žuko įdomūs atsiminimai, 477 psl., kaina ..... $5.00.

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS. P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laikų, kieti apdarai $3.50

ŽEMĖ DEGA. J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl. Kaina $4.50

ŽEMĖ DEGA, J Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl. kaina $4.50

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškia, parodo, kaip keičėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina ..... 25 Ct.

IŠĖJUSIEMS NEGRĮŽTI. M. Katiliškio meistriškas aprašymas, kaip karui einant prie galo tūkstančiai lietuvių bėgo į Vakarus nuo rusų 'vaduotojų', 536 psl. Kaina $5.00

SIAURUOJU TAKELIU. K. B. Kriaučiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl., kaina $2.00

SUŽADĖTINĖ. J. Titinio 15 trumpų pasakojimų. 180 psl. Kaina .. $2.00

ŽEMAITĖS RAŠTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai, kaina ..... 50 Ct.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 puslapių. Kaina $1.00

CEZARIS, Mirko Jesulič romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po $2, ara visos 3 dalys $6.00

NAUJA VALGIŲ KNYGA, parašė M. Michelsonienė, 250 įvairių lietuviškų ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina $1.25

A KISS IN THE DARK, J. Jazwino anglų kalba sodrūs vaizdeliai. Kaina kietais viršeliais $2.00, o minkštais viršeliais $1.00

ATLAIDŲ PAVĖSYJ, P. Abelkio romanas iš Žemaičių Kalvarijos praeities, 467 psl. Kaina $4.00

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas? Kaina ..... 25 Cnt.

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS. Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina.. 25 Cnt.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina ..... 25 Cnt.

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Bliumas. Trumpas socializmo aiškininmas. Kaina 25 c.

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo išpotis buvo pasidaręs Rusijos diktatoriu. Kaina 25 Cnt.

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina ..... 25 Cnt.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina ..... 25 Cnt.

VLIKO GRUPIŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS, arba kodėl musuose nėra vienybės, 80 psl., kaina .. $1.00

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 psl., geras popierius, kaina $10.00

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS
636 E. Broadway ——:—— So. Boston 27, Mass.

Garbina Lietuvos pavergimą

(Elta) Kaune 1961 m. jau penkiomis laidomis buvo išleistas J. Jurginio parengtas "Lietuvos TSR istorija" — 176 psl. vadovėlis vidurinėm mokyklom. Jau visa eilė mėnesių, kai šis vadovėlis pykdo komunistinius vadovus, o A. Sniečkus du kartu savo kalbose gerokai sukritikavo autorių J. Jurginį. Reikalas tiek rimtas, kad šio vadovėlio ir iš viso "tinkamai istorinį vadovėlį pagaminti" klausimu Maskvoje leidžiamas **"Komunist"** žurnalas 1961 m. 18 n-ry paskelbė V. Pašuto ir R. Šarmaičio straipsnį (Vladimir Pašuto tai sovietų istorikas, mokslu akademijos narys, daugiausia rašęs Lietuvos istorijos klausimais, ypač apie Gedimino laikus. Viename savo veikalų marksistiniai aiškinęs Lietuvos susivienijimo teoriją, jis Vak. Europoje buvo susilaukęs stiprios opozicijos. R. Šarmaitis — partijos istorijos instituto prie LKP centro komiteto direktorius.). Jis perspausdintas Vilniaus "Tiesos" 8 n-ry. Jį tenka vertinti ir kaip tiesioginį nepasitenkinimą J. Jurginiu, kaip istorijos vadovėlio autorium ir kaip autoritetingą nurodymą, kaip turįs atrodyti "pilnavertis" istorijos vadovėlis Lietuvoje ir kt. pavergtuose kraštuose.

Abu autoriai iš karto pastebi — kadangi **buvę prasilenkta su marksistinės-leninės metodologijos dvasia**, tai... vadovėlyje atsirado rimtos, principinės klaidos. Pasirodo, kad rašant tokio pobūdžio vadovėlius, nepakanka būti "dideliu savo tautos kultūros žinovu" (šis komplimentas priskirtas J. Jurginiui). Dar nepakanka, jei autorius pirmą kartą moksleiviams skirtame vadovėlyje Lietuvos "išlaisvinimo kovas prieš grobikus" nagrinėja iš marksistinių pozicijų. Daugelį problemų J. Jurginis išsprendęs teisingai, bet... atsiradę metodologijos trūkumai.

Esą, Jurginis neatsiribojo kapitalizmo ir feodalizmo, o tai nuvedę į... tolimos praeities idealizavimą. **Tai yra baubas kom. programos autoriams ir jos propaguotojams Lietuvoje.**

Kas labiausia supykdė Pašuto su Šarmaičiu, tai Jurginio, esa, silpnai nušviesti buvę ryšiai su Rusija. Dabar abu puolikai jau aiškina, kad, girdi, jei rusai nebūtų didvyriškai kovoję su mongolais, jie nebūtų pasitraukę už Volgos, tai... Lietuvą būtų ištikusi nelaimė. Istorijos vadovėlio autorius, dabar prikišama, neatskleidęs "agresyviųjų" Gedimino veiksmų prieš rusų žemes", o Vytauto rytų politiką aprašydamas, Jurginis nepažymėjęs, kad ji buvusi... silpnumo požymiu. Tačiau čia dar ne pirmaeilės nuodėmės.

Didžiausia klaida gi buvusi ta, kad, kalbant apie ekonominių ryšių su Rusija įtaką Lietuvai, tai laikoma ne pirmaeiliu dalyku... Pagaliau šaunamas didysis šūvis — istorijos vadovėlyje **neryškiai ir neįtikinamai pasakyta apie Lietuvos prijungimą prie Rusijos,** tuo tarpu, Pašuto-Šarmaičio žodžiais, tai buvęs "pažangus istorinis įvykis".

Kitas priekaištas, ir jis dažnai daromas kitiems Lietuvos praeities tyrinėtojams, tai — pasidavimas vadinamam "buržuaziniam objektyvizmui". Komunistai reikalauja, kad aprašant Lietuvos darbo žmonių kovas su engėjais, jos turi būti siejamos su kitų "išnaudojamų Rusijos tautų masių veiksmais". Tuo tarpu pasitenkinama tai pavaizduoti kaip nacionalinę kovą. Tai esą būdinga "buržuaziniams istorikams" ir... tuo pačiu jau Jurginiui prikišamas anų sekimas.

Jurginį puolą autoriai dabar išaiškino ir Lenino idejas apie tautų atsiskyrimą, apsisprendimą. Pagal Lenino Lietuvoje išleistų raštų 23 tomą (56 psl.), jis pasakė:**"... mes esame už laisvę, savanorišką susiartinimą ir susiliejimą, o ne už prievartinį".** Tai žodžiai, įsidėmėtini ne tik vadovėlių autoriams, bet ir kiekvienam "Tiesos" skaitytojui, Lietuvos šių dienų gyventojui. Belieka tik klausti — ar praktikoje pats Leninas, Stalinas ir jų mokinys Chruščiovas tų minčių laikosi?

Pašuto su Šarmaičiu dar išskaičiuoja ir kitas klaidas, netikslumus, praleidimus, neišryškinimus ir, iškeldami pasiekimus pramonės ir kultūros srity (girdi, "štai ką reiškia lietuvių tautai Tarybų valdžia ir broliškoji ... pagalba"), dar autoriui prikišo, kad jis patiekęs pasenusius duomenis. Visa tai reiškia, kad... vadovėlis nepilnavertis, buvę nukrypta nuo marksistinio istorinio mokslo principų. Esą, **vadovėliai turį būti kitaip parengiami** ir čia būtinos sąlygos yra—aukštas moksliškumas, komunistinis partiškumas... Taip teigiama, bet praktikoje tereikia vienos sąlygos—komunistinio partiškumo.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

MES ATLIEKAME...
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- *Biznio kortelių*
- *Spausdintų voką*
- *Laiškams antgalvių*
- *Programų ar plakatų*
- *Bet kokiai pramogai biletų*
- *Draugijoms įstatų ar blankų*

"Keleivio" spaustuvė padarys Tamstoms viską ir prisiųs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

NUŽUDYTI MISIONIERIAI

Keturi iš 19 Romos katalikų misionierių, kuriuos Naujųjų Metų dieną nužudė Kongoje Gizengos kariai. Nužudytųjų skaičiuje yra baltųjų ir negrų. Skerdynės įvyko šiaurinėj Katangoj, Kongolo vietovėje.

Jugoslavija

J. Vlks

Apie Jugoslaviją kalbama ir rašoma, lyg tai būtų vienalytė šalis, vienos jugoslavų tautos apgyventa. Iš tikrųjų tokios tautos visai nėsama.

Jugoslaviją sudaro net šešių respublikų federacija, ir tas žemės plotas apgyventas šešių tautų. Praeityje tos slavų kilmės tautos nebuvo kada nors sudariusios vienos valstybės. Kai kurias Jugoslavijos tautas šiek tiek vienija jų kalbų giminingumas, o visa kita jose skirtinga.

Iš aštuoniolikos milionų 655 tūkstančių Jugoslavijos gyventojų serbai sudaro 41,7%, dauguma jų priklauso pravoslavų (graikų ortodoksų) tikybai. Seniau, prieš pirmąjį pasaulinį karą, jie turėjo savo valstybę, o dabar įeina į Jugoslavijos respublikų sąjungą.

Slovėnų esama arti dviejų milionų, seniau jie priklausė Austro-Vengrų imperijai, dabar ir jie kaip atskira respublika federuojasi su kitomis Jugoslavijos tautų respublikomis.

Kroatų esama arti keturių milionų, ir jie seniau priklausė taip pat Austro-Vengrų imperijai. Pereito karo metu vokiečiai įsteigė jų atskirą respubliką.

Tarp šių dviejų tautų įsigalėjusi R. katalikų tikyba, ir jos buvo stipriai paveiktos austrų kultūros, jų tarpe buvo įgyvendintas privalomas pradžios mokslas

Paskui seka makedoniečių sąjunginė respublika, turinti daugiau kaip vieną milioną gyventojų, kur įsigalėjusi musulmonų tikyba. Tos jų apgyventos žemės buvo ilgus metus turkų valdomos.

Ir šeštoji, mažiausia ir karingiausia, sąjunginė Jugoslavijos respublika yra čornogorų. Kadaise jų buvo virš miliono gyventojų, o dabar pasiliko vos 36 tūkstančiai.

Čornogorai ilgus metus nuožmiai grūmėsi su Turkijos okupacijos jungu. Vėliau, išvijus turkus, jie kovojo su serbais, nes serbai jiems norėjo primesti savo valdžią. Pirmojo ir antrojo pasaulinio karo metais čornogorai kariavo su visais, kas tik kėsinosi į jų žemes, ir taip čornogorų tauta sutirpo.

Aplamai, pirmojo ir antrojo pasaulinių karų metu Jugoslavijos tautos turėjo didžiulių medžiaginių ir žmonių nuostolių. Tarp visų tų slavų kilmės tautų niekada nebūta santaikos, jos kovojo ne tik su kitais, bet mušėsi ir savo tarpe. Tai Jugoslavijos valstybės junginys, sudarytas pirmojo pasaulinio karo pasėkoje, nėra natūralus, visoms toms tautoms priimtinas. Tarp tų nevienodos praeities, skirtingų savo išsiprusinimu, papročiais ir kalba tautų ir dabar nėra ramybės.

Juo labiau, kad joms visoms yra primestas maskvinio komunizmo santvarkos modelis, nors Jugoslavijai ir pavyko nusikratyti tiesioginės Maskvos globos.

Partizaninių kovų metu pasivadinęs maršalo Tito vardu, kilme iš kroatų, Josip Broz, Maskvos mokinys, sugebėjo laiku nusikratyti maskvinio slogučio.

Kai antrojo pasaulinio karo pasėkoje partizaninių kovų lauke pasisekė Tito apgaulingu būdu suimti valdžią į savo rankas, tai Maskva tuoj pradėjo siųsti į Jugoslaviją savo "specialistus". Tie buvo tiek įžulūs,

(Nukelta į 2-ą psl.)

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapį galite gauti Keleivio įstaigoj už 50 centų.

ĮVAIRENYBĖS

Katras labiau pašiepė?

Dar prie Pirmąjį Didįjį Karą vienoje Alytaus miesto aludėje, gana vėlybą turgaus dienos vakarą, prie svaiginančiais gėralais apkrauto stalo susėdo du gerokai pasiturintieji skirtingų kaimų ūkininkai pasivaišinti. Laikas buvo jau taip vėlus, kad ne tik turguje, bet ir šioje aludėje žmonių buvo labai mažai. Kaip tik dėl tos priežasties susėdusieji "turtuoliai" jautėsi laisvi ir, žinodami, kad juos čia visi pažįsta, nerado reikalo savo elgesiuose varžytis. Jie beveik nekreipė dėmesio į kitus žmones, arti jų kartais pasimaišančius.

Vienas iš susėdusių tuoj pradėjo pokalbį, pasiūlydamas antram, kad tasai parduotų šiam savo bėrąją, gerą veislinę kumelę. Antrasis nebuvo linkęs tokį pasiūlymą priimti ir atsisakė, pabrėždamas, kad kaip tik dėl jos gerumo ir negalįs parduoti. Pirmasis iš tokio draugo atsakymo tik pasijuokė ir priekaištingai pareiškė, kad ūkininkui neparduodamų dalykų, iš viso, neturi būti ir kad jis pats neparduodamų dalykų visai neturįs. Užkalbintasis buvo irgi pašaipoms linkęs ir greitomis čiapat savo mintyse sumetė savo pašnekovą taip pat pašiepti, todėl dar paklausė:

—Ar tikrai?

—Garbės žodis!

—Parduok apatines kelnes. . .

—Kiek mokėsi?

—Tris rublius.

—Mokėk pinigą!

Pasiturinčiam ir išsigėrusiam ūkininkui, dar norinčiam savo pašaipininką irgi pašiepti, trijų rublių suma nebuvo didelis pinigas ir jis bematant sumokėjo. Tik jis, būdamas įsilinksminęs, laiku nesusivokė, kad, pardavus apatines, pardavėjui liks gi viršutinės. O tasai, pasinaudodamas šiojo klaida, pasiėmė pinigus, pasišalino kitan tuščian kambarin, išsimovė iš abejų kelnių, apsimovė tik viršutinėm ir atnešė pirkėjui pirkinį. Tik dabar pirkėjas pastebėjo savo klaidą, bet buvo jau per vėlu. Pirkinio jis, aišku, neėmė, o pardavėjas pau neturėjo teisės imti atgal, nes parduota. Taip tas "tavoras" ir liko visai nakčiai gulėti pamestas po suolu. Tik rytojaus dieną aludės valytojas, jį radęs, išmetė kieme ant tvoros, kur labai ilgai lietus jį skalbė, vėjas pūsdamas džiovino, o skaisti saulutė baltino.

K. J.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

Vietinės Žinios

Valstijos biudžetas 755 milionų dolerių

Gubernatorius Volpe pasiūlė šitokią mūsų valstijos pajamų ir išlaidų sąmatą: paprastų išlaidų $524 milionai ($40 milionų daugiau, negu pernai) ir be to, išleisti keliams vesti paskolos lakštų (bonų) $200 milionų ir užtraukti $31 milioną paskolos valstijos mokykloms, ligoninėms ir kt. pagerinti.

REMEMBER CANCER'S SEVEN DANGER SIGNALS

1 Unusual bleeding or discharge
2 A lump or thickening in the breast or elsewhere
3 A sore that does not heal
4 Change in bowel or bladder habits
5 Hoarseness or cough
6 Indigestion or difficulty in swallowing
7 Change in a wart or mole

If your signal lasts longer than two weeks, go to your doctor to learn if it means cancer

AMERICAN CANCER SOCIETY

TURIME LIETUVOS ISTORIJĄ

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiais ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

KNYGOS JAUNIMUI

TŪRININKO SINDBADO NUOTYKIAI, įdomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina $2.00

MĖLYNI KARVELIAI. Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl. kaina $1.50

NAKTYS KARALIŠKIUOSE. Liudo Dovydėno apysaka. 168 psl. kaina $2.00

Šv. Rašto Tyrinėtojų SKELBIMAS

APIE PRANAŠYSTES, KURIOS UŽRAŠYTOS BIBLIJOJE

Savo tikslų įvykdymui Dievas turi nustatytus laikus ir valandas. Buvo laikas, kurio esamojo laiko įvykiai turėjo būti parašyti Biblijoje kaipo pranašystės, bet turėjo ateiti laikas, kuriuo parašytos pranašystės turėjo pasidaryti suprantamos ir kuomet jos turi išsipildyti. Juo arčiaup risiartiname prie tų laikų, tuo aiškiau galime suprasti pranašystes.

Vienok yra parašyta, kad "bedieviai nesupras," net ir tuomet, kai pranašautieji dalykai įvyks jų akyse. Mes skelbiame, kad daugelis pranašysčių įvyks a mūsų dienose, bet abelnai žmonės nežino ir nežinos iki pat galutino žemės ir dangaus pajudinimo, apie kurį rašo Šv. Povilas: "Dar kartą aš pajudinsiu ne tik žemę, bet ir dangų."—Žydams 12:26.

Šitas galutinas ir pagrindinis žemės pajudinimas apsnūdusią žmoniją, kad suprastų ir pažintų Viešpaties veikalus, ir pasekmese visos žemės giminės bus palaimintos. Pranašas Danielius pasakė, kad "pabaigos laiku" "žinojimas padaugės" ir "išmintingieji supras" (Danielio 12: 4, 10).

Anot Šventojo Rašto išmintingais vadinami tie, kurie pažįsta Dievą ir pasitiki jco, tiki Jo pranašystėms ir klauso Dievo ir Jo sūnaus Jėzaus Kristaus įsakymų.

Prie Šventojo Rašto negalima nieko pridėti, ne atimti, nes jis pilnas ir tobulas (Apr. 22:18, 19; 2 Tim. 3:16, 17.) Jei kas dabar sakosi esąs pranašas tokioje pat prasmėje kokioje buvo Biblijos rašytojai, tai suvedžioja tats save ir kitus, kurie jo klauso. Esamame laike Dievas leidžia savo ištikimiems žmonėms suprasti pranašystes. Vienas tokių, kuriems Dievas davė galybės suprasti ir išaiškinti pranašystes, buvo.

(Bus daugiau)

Mes turime pasiskaitymui lapelių ir knygučių įvairaus turinio tikėjimo klausimuose. Parašykit mums laišką ar atvirutę gausite nemokamai.

L. B. S. A 212 E. 3rd Street
SPRING VALLEY, ILL.

SANDĖLIS VISOKIŲ Arbatų ir Žolių PUPLAIŠKIAI

Šaknys ir lapai nuo kosulio, peršalimo, reumatizmo, geltligės, škorbuto, inkstų skaudėjimo, dispepsijos, kataro, kirmėliu ir pataisa apetitą.

Pasarga: Jie yra kartūs, mažai reikia jų dėti; patartina vartoti su medum. Kaina $1.25. Visada gaunama pas FLORAL HERB CO. Dept. 5
J. Skinderis
P O BOX 305 CLINTON, IND.

Kanadoje dėl pašto išlaidų 50 centų brangiau.

VIENINTELĖ TURINTI LEIDIMĄ IR BONDYTA FIRMA PERSIŲSTI PINIGUS Į LIETUVĄ

Prašykit pilnų informacijų

GRAMERCY
744 BROAD STREET
NEWARK, NEW JERSEY

Įsteigta 1947 metais

Vedybos

Vyras nevedęs 39 metų norėtų susirašinėti su mergina, gali būti ir našlė nuo 30 iki 50 metų amžiaus. Mielai atsakysiu į visus rimtus laiškus. Mano adresas:
Jonas Ulba
753 Goredale Ave.
Toronto, Ont., Canada (7

DĖMESIO LIETUVIAMS

Knyga ką tik išėjo iš spaudos. Amžių Planas, arba Studijavimas Šventraščio. 1-as tomas, 368 puslapiai. Smulkmeniškai aprašo apie Dievo Planą, kuris liečia visos žmonijos išganyma. Taipgi yra braižinys, kuris nurodo praeitus ir ateinančius amžius ir jų ilguma. Kas tą knygą perskaitys, turės savo širdyje džiaugsmą ir ramybę. Knyga apdaryta drobės viršeliais. Kaina tik $1.

Kita knyga Laikas Prisiartino, studijavimas Švento Rašto, 2-as tomas. Šioje knygoje aprašoma smulkmeniškai apie Biblijos Antikristus, kas jie per vieni, kokie jų darbai ir t. p. Knyga su drobės viršeliais, 358 puslapiai, kaina tik $1. Užsakymus siųskite šiuo adresu:

L. B. S. A. 212 E. 3rd St., Spring Valley, Ill.

AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Įspūdžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpeklis; Įspūdžiai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskęsta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabūs požemių urvai; Upė po žeme; Žuvys be akių. . . ir daug, daug kitų įdomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"
636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI $10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki $10.000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudos sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki $325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIEČIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopuose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Vietinės žinios

Prezidentas pasveikino Michelsonus

Prezidentas John Kennedy pasveikino Margaretą ir Stasį Michelsonus jų vedybinio gyvenimo 50 metų sukakties proga. Ta sukaktis buvo sausio 27 d.

Sulaukė prieauglio

Vitui Dambrauskui, Skautų Vyčių draugovės vadui, jo žmona Rina pagimdė gražų berniuką, o Alfonsui Matulaičiui jo žmonelė Janina — gražią juodplaukę dukrelę. Sveikiname tėvus ir jaunuosius So. Bostono piliečius!

LDD 21 kuopos kortų vakaras

Lietuvių Darbininkų Dr—jos 21 kuopa vasario 24 d., šeštadienį, rengia Sandaros salėje (124 F St.) kortų vakarą, į kurį visi kviečiami atsilankyti. Bus vertingų dovanų ir skanių užkandžių.

Lankėsi dr. M. Gimbutienė

Archeologė dr. Marija Alseikaitė-Gimbutienė, kuri šiuo metu dirba mokslinį darbą Stanford universitete Kalifornijoj, buvo atvykusi į Bostoną, čia susitiko su artimaisiais bičiuliais ir savo namuose ir M. ir Pr. Lembertų svečiuose nuotaikingai paminėjo savo sausio 23 d. gimtadienį.

Tikėsime, kad dr. M. Gimbutienė nepasiliks Kalifornijoj nuolat gyventi ir grįš į Bostoną, kurio kultūrininkai jos labai pasigenda.

Nauja choro vadovybė

Dabartinę šv. Petro parapijos choro vadovybę sudaro: pirm. Pranas Averka, vicepirm. Irena Lendraitytė, sekr. Norma Razvadauskaitė, ižd. Jonas Venckus, koresp. Loretta Kontrimaitė, reikalų ved. Vincas Jakutis, jo padėjėjas Bronius Banaitis.

Rev. Komisiją sudaro: Petras Kaminskas, Jonas Starinskas, Glorija Razvadauskaitė.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

Nepiliečiai atsiminkite!

Nepiliečiai turi atsiminti, kad jie iki sausio 31 d. turi paštui ar imigracijos įstaigai paduoti registracijos kortelę, kuri gaunama paštе ar imigracijos įstaigoje. Nepadavusieji bus baudžiami.

Viena turi dvynukes, o antra sūnų

Buvusi Bostono Dramos Sambūrio viena žymiųjų aktorių Regina Norvaišaitė - Petrutienė, dabar gyv. Washingtone, pagimdė dvynukes (taigi dabar turės tris dukteris), o Dalia Sodeikienė- Barmutė, buvusių bostoniškių Valerijos ir Kazio Barmų duktė, gyv. Los Angeles, Cal., pagimdė sūnų ir tuo būdu turės gražią prieauglio porelę.

Ačiū drg. M. Strazdienei

Marija Strazdienė padovanojo Keleivio bibliotekai daug vertingų knygų ir žurnalų iš savo vyro velionio Stepo Strazdo bibliotekos. Didelis jai ačiū už tai.

Keleivio redakcija

M. Lembertienė minėjo gimtadienį

Monika Lembertienė, Mona's Beauty Salon (597 Broadway, So. Bostone) savininkė, sausio 23 d. bičiulių tarpe paminėjo savo gimtadienio reikšmingą sukaktį.

Dar daug skaisčių dienų simpatingajai mūsų tautietei!

Kasinskams yra laiškas

Kasinskams, gyvenantiem Cambridge, mūsų įstaigoj yra laiškas, kurį galima atsiimti darbo valandomis.

S. Bobelienė išvyko į Chicagą

Sofija Bobelienė, dr. Stasio Jasaičio uošvė, išvyko į Chicagą, kur gyvena jos vyr. sūnus dr. K. Bobelis.

Skaityk Stasio Michelsono parašytą knygą "LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais $4.00, kietais $5.00.

Pagerbs Matjoškas

Vasario 10 d. 5:30 val. vak. Tautinės S-gos namų salėje rengiamas banketas Antano Matjoškos visuomeninės veiklos 25 m. sukakties proga. Kartu bus paminėta ir Juzės ir Antano Matjoškų vedybinio gyvenimo 20 m. sukaktis.

Suinteresuoti tuo reikalu prašomi kreiptis į A. Andriulionį, 245 5th St., So. Boston 27, Mass., tel. AN8-5503.

Posėdžiavo Altas

Sausio 25 d. buvo Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus posėdis. Pirmininkas pranešė, kad bubernatorius deklaraciją pasirašys vasario 6 d., o majoras vasario 14 d., kad gubernatorius jau pasižadėjo minėjime dalyvauti, kad šiemet ir studentai pažadėjo aktingai prie minėjimo prisidėti, kad kreiptasi į organizacijas skirti auką Lietuvos laisvinimo veiklai, kad meninę programą atliks komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamas šv. Petro parapijos choras, Onos Ivaškienės vadovaujamas Tautinių Šokių Sambūris ir Nijolės Vaičaitytės vadovaujami kanklininkai.

Dalyvaus ir solistas Stasys Liepas.

Minėjimas, kaip jau buvo rašyta, bus vasario 18 d. 2 val. po pietų So. Bostono aukš. mokyklos salėj (Thomas Park).

Kitame posėdyje bus galutinai visa programa nustatyta ir paskelbta.

Televizijas "stebuklai" namuose

Žinomų visuomenininkų Kotrynos ir Adolfo Namaksių žentas Richard Shaloff yra didelis radijo-televizijos specialistas. Brookline jis turi savo laboratoriją, o namuose (306 Country Club Rd., Newton'e) įvairių "stebuklingų" televijos įrengimų.

Boston Traveler sausio 23 d. juos plačiai aprašė ir įdėjo kelias numų, jų šeimininkų ir šeimos, o taip pat namų vidaus nuotraukas. Shaloff'ai augina 4 ir 6 metų sūnus.

Buvo įdomus Subatvakaris

Sausio 20 d. Subatvakaris buvo tikrai įdomus, kurio programą paruošė L. Čepienė. Ji sugebėjo įtraukti į diskusijas apie švenčių auklėjamąją reikšmę ko ne visus dalyvius.

Teko girdėti, kad vasario 17 d. Subatvakary kam nors (laimingiausiam) teks dailininko Viktoro Andriušio paveikslas.

Buvusi

Priteisė, kiek adv. Shallna apskaičiavo

Šiomis dienomis Suffolk aukščiausias teismas iš New York Central ir Boston-Albany geležinkelių bendrovių priteisė 1959 m, sužeistam darbininkui Raymond Nellson iš Brighton $65,420.

Teismas adv. Anthony Shallnai buvo pavedęs apskaičiuoti, kiek nuostolių sužeistajam padaryta. Shallna tiek apskaičiavo, teismas tą sumą prieteisė.

Inž. B. Galinis į Pittsburghą

Inž. Bronus Galns tarnybos reikalais išvyko į Pittsburghą, kur jam gali tekti pabūti vieną antrą mėnesį.

Jaunimas turi savo būstinę

Sausio 28 d., dalyvaujant vietos skautų vadovybei, kviestiems svečiams ir studentams skautams, 330 E St. atidaryta studentų skautų būstinė. Iškilmės pradėjo studentų skautų pirm. Romas Venckus, pasveikinęs susirinkusius, ir paprašė toliau vadovauti skautų filisterių atstovą inž. dr. Jurgį Gimbutą.

Jis trumpai painformavo apie lietuvių skautų akademinį sąjūdį, pranešė, kad šitas patalpas veitui užleido namų savininkė Ona Ivaškienė, todėl ji skelbiama studentų skautų mecenate.

Ona Ivaškienė savo žody pasakė, kad ji patalpas užleido su sąlyga, kad čia susirinkęs jaunimas ne tik maloniai laiką leistų, bet ir **dažniau prisimintų, kad Lietuva yra pavergta, ir kad jose tik lietuviškai tebūtų kalbama.** Ji J. Gimbutui įteikė patalpų raktą ir pareiškė, kad jis bus atsakingas, kas čia bus daroma.

Į iškilmes kalbėti apie "antikomunistinius sąjūdžius ir mus" buvo pakviestas inž. V. Bražėnas. Po paskaitos nauji būstinės šeimininkai visus pavaišino.

Dabar studentai skautai turės savo būstinę iš 2 patalpų—salės ir didelio kambario. Jie patys ją sutvarkė —išdažė, sienas papuošė savo pačių narių pieštais (R. Duobaitės, V. Dilbos ir R. Venckaus) paveikslais, baldus dovanojo P. Peldžius, muzikos instrumentus davė O. Ivaškienė, o indus ir kt. patys studentai įsigijo, ir tuo būdu turi patogią, jaukią būstinę, kurią galės naudotis visos lietuvių studentų organizacijos.

Ž—is

Pavykęs pyragų išpardavimas

Bostono Baltijos ir Žalgirio tuntai praėjusį sekmadienį salėjo po bažnyčia suruošė didelį pyragų išpardavimą.

Pyragai ir tortai buvo suaukoti skaučių ir skautų motinų, už ką abiejų tuntų vadovybės širdingai dėkoja.

Sandaros moterų kortų vakaras

Sandaros Moterų Klubas šį šeštadienį, vasario 3 d. 7:30 val. vak., Sandaros salėje rengia kortų vakarą. Rengėjos kviečia visus atsilankyti, žada gardžiai pavaišinti ir vertingomis dovanomis apdovanoti.

Lankėsi dr. M. Yčas

Moksliniais reikalais Bostone porą dienų lankėsi dr. Martynas Yčas, kuris profesoriauja Syracuse universitete. Dr. M. Yčas yra biochemikas ir toj srityj jau pasižymi mokslininkų tarpe. Jis neseniai paskirtas naujo biologijos mokslo žurnalo redakcijos nariu.

O. Šležienė sveiksta

Onai Šležienei iš Hyde Park Carney ligoninėj padaryta sėkminga operacija. Ligonė jau grįžo namo ir čia sveiksta. Linkime greičiau pasveikti.

Jie ne mūsų talkininkai

Kultūros Klubo sausio 28 d. susirinkime inž. Vilius Bražėnas kalbėjo apie prieš-komunistinį sąjūdį JAV intelektualų tarpe. Manau, visi norėjo išgirsti, kiek šio krašto daugiau sportu susidomėję intelektualai jau pajėgė pažinti komunizmą ir kaip jie yra pasiruošę su juo kovoti, o pranešėjas kalbėjo tik apie įvairių reakcionierių (kaip Birch ir panašių organizacijų) sąjūdį ir jame mato svarbiausią jėgą kovoje su komunizmu.

Diskusijose buvo pabrėžta, kad tos reakcinės jėgos, kurios dedasi kovojančios su komunizmu, galų gale daugiau jam padeda, negu kenkia, ir mums ne jose reikia ieškoti talkininkų.

Susirinkimas buvo labai gausus, daug daugiau buvo jame ir studentų.

Ž—is

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nueina tvarkingai ir be trukdymosi. Neužmirškime gimir draugų Lietuvoje. mirškite giminių ir draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
174 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadpay, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NECCHI SIUVAMA MAŠINA
1960 Modelis
Nebuvo dar naudota. Siuva zigzagu, ado, išsiuvinėja, dirba monogramas, dirba žirkavones ir t. t., ir t. t. Originalė su penkių metų garantija $25 už viską—galima mokėti po $1.25 per savaitę
HA 6-3900

Bay View Realty Co
Real Estate - Insurance
Notary Public
Antanas JUKNEVIČIUS
Bronius MIKONIS
LICENSED BROKERS
Sąžiningas patarnavimas perkantiems, parduodantiems, ir draudžiantiems namus, ūkius, ir verslus Bostone ir apylinkėse.
1672 DORCHESTER AVE.
DORCHESTER 22, MASS.
Office AV 8-4144
Res. AV 8-4144 ir CO 5-8841

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2—4 ir 6—8
Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY aparatą pritaiko akinius
VALANDOS: nuo 2—4, nuo 7—8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais ofisas uždarytas
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

Trans-Atlantic Travel Service
Bilietai lėktuvais ir laivais, parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.
Tose Pačiose Patalpose
DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
390 West Broadway, So. BOSTON 27, Mass., Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.
Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.
MEDŽIAGAS, ODAS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVIKAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE MŪSŲ KATALOGŲ!
Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršuj nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpakavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.
Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.
Dabar galima siųsti iki 44 svaru paketus, jei siunčiamieji daiktai tel. pa dežėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų siuntinius
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITĖS LIETUVIŠKAI
Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.
VEDĖJAS: JONAS ADOMONIS

SPECIALUS ŽIEMOS ALIEJAUS KROSNIŲ IŠPARDAVIMAS
Jei jūsų senas aliejaus burneris eikvoja brangų aliejų ir pinigus, leiskite mums sutaupyti jums iki 40% kuro išlaidų įtaisant naują 1962 garsios markės Gun Type Power Burner'į. Tuoj pašaukit!

Už specialią kainą tiktai **$ 275.**
aprėžto laiko pasiūlymas
FORTUNA FUEL CO.
45 Dorset St., Dorchester, Mass.
GEneva 6-1204
PILNAI ĮRENGTAS UŽ SPECIALINĘ KAINĄ
Aukšto Spaudimo

R The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
925 E. Fourth St.,
So. Boston
Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas AN 8-3630

GR 9-1805 ir AN 8-9304
Dengiame Stogus Ir Taisome Juos
ŽVYRU ir SMALA TAISOM
Taisome, šingeliuojame, dengiame aliuminijum ir dažome iš lauko sienas.
Free Estimates
ŠAUKTI PO 5 VAL. VAKARO
Du broliai lietuviai
Charles ir Peter Kislauskai
Garantuojame gerą darbą

Apsidrausk
NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ
Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) .. Visais insurance reikalais kreiptis:
BRONIS KONTRIM
Justice of thePeace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay
LIETUVIS
Plumbing—Heating—Gas—Oil
Į Gazo šilimą permainyti $275
Telefonas: CO 5-5839
12 MT. VERNON STREET
DORCHESTER 25, MASS.